Aydınlık

Kurucusu: ŞEFİK HÜSNÜ
Kuruluş yılı: 1921

BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!

ÇARŞAMBA
10
EYLÜL 1980
10 LİRA

ÜNİVERSİTE-AKADEMİ TARTIŞMASI

- **Yetkililer ne diyor?**
- **Öğrenciler ne istiyor?**

Nuri Çolakoğlu-Kemal Özden / Yarın Aydınlık'ta

- Af Örgütünün işkenceye karşı raporunda Türkiye'deki işkence olaylarına geniş yer veriliyor
- **"İki kişi işkenceden öldü"**

ULUSLARARASI AF ÖRGÜTÜ RAPORUNDA

Türkiye işkencede birinci sırada

Uluslararası Af Örgütü raporunda poliste gördüğü işkenceler anlatılan muhabirimiz Gülseren Mendekli.

- Af Örgütünün eylül tarihli raporunda muhabirimiz Mendekli'ye yapılan işkence anlatılıyor

● Af Örgütü dünya çapında işkenceye karşı kampanya başlattı.

LONDRA(ÖZEL)

DÜNYA çapında işkenceye karşı bir kampanya başlattığını açıklayan Uluslararası Af Örgütü, eylül ayında yayınladığı "Newsletter" adlı bülteninde işkence haberlerinin en başında Türkiye'deki olaylara yer verdi. Raporda muhabirimiz Gülseren Mendekli'ye yapılan işkencelere de geniş bir şekilde yer alıyor.

Raporda Türkiye ile ilgili bölümde şöyle deniliyor:

"Uluslararası Af Örgütüne Türkiye'den işkence ile ilgili daha fazla haber gelmeye başladı. Bunların arasında sorguda işkenceden iki kişinin öldüğü haberi var. Af Örgütü bunun üzerine Başbakan Süleyman Demirel'den güvenlik kuvvetlerinin işkence yaptığı yolundaki haberler üzerine acilen bir soruşturma açmasını istedi. (Bu konudaki haberler haziran ve temmuz tarihli Newletter'larda çıkmıştı)

Raporda daha sonra ODTÜ öğrencileri Mete Gürbüz. Fehim

(Devamı S. 6 Sü. 4'te)

Silifke'den bir genç: "MHP'nin faşist davasını terkediyorum"

"Ülkü Ocaklarında komünistlerin nasıl öldürüleceği öğretiliyordu"

- **"Başkan 'Eğer yakalanırsan da bizim görevlendirdiğimizi kimseye söyleme, eğer söylersen çok büyük cezaya çarptırılacaksın' dedi"**
- *"Çeşitli yerlerdeki insanları yakalayıp, soyup, dövecektik. Ve bunun hesabını ÜOD Başkanı Mithat'a verecektik"*
- **"Kapıyı kırarak içeri girdik. Daktiloyu, Atatürk'ün resmini masa ve sandalyeleri ve bütün camları kırdık, tahrip ettik."**

SİLİFKE(ÖZEL)

Silifke'de Ülkü Ocakları Derneği saflarında yer almış bulunan Zülfükar Arslan adlı bir genç katıldığı çeşitli bombalama ve saldırı olaylarını aydınlatan bir açıklama yaptı.

Zülfikar Arslan'ın açıklaması şöyle:

"Ben Zülfikar Arslan. 18 yaşındayım. İlkokulu bitirdiğimde babam ölmüştü. Silifke'ye çalışmak için geldim. Garajda bir lokantada iş buldum. Çalışırken, bir işçi arkadaşım ve adını Yaşar olarak bildiğim diğer arkadaşım beni bir derneğe götüreceklerini söylediler. Akşam işten çıkınca, İş Bankasının karşısındaki ara sokaktaki derneğe çıktık. Kapıda Ü.O.D— Ülkü Ocakları Derneği diye büyükçe yazılmış yazılarla karşılaştım. İçerde de büyük bir kurt resmi asılıydı. Arkadaşıma "Buranın nere" olduğunu sordum: "Ülkü Ocakları" dedi. Salona girdik oturduk. Sigara çay verdiler. Nereli olduğumu, ne iş yaptığımı filan sordular...

"Ondan sonra sürekli olarak ÜOD'ye gitmeye başladım. Bir kaç ülkücü ile çarşılarda, mahallelerde gezmeye başladım.

SEMİNERLERDE LİSEDEKİ KOMÜNİSTLERİN NASIL TEMİZLENECEĞİ ANLATILIRDI

"Bir gün bana, bir satır yazı ile, dernekteki semineri izlemem için davet geldi. Yazının tarihi

(Devamı S. 6 Sü. 5'te)

Polonyalı grevci işçilerin önderi Lech Walesa, emekçilerin taleplerini hükümete kabul ettirdikten sonra kendisini kutlayan Lenin Tersanesi işçilerini selamlarken görülüyor.

VARŞOVA YÖNETİMİ YENİ GREVLERE KARŞI TEHDİTLERİNİ SÜRDÜRÜYOR

Polonya'da yeni talep: Üniversite özerkliği

- **Varşova ve Katowice'de öğrenci gösterileri yapıldı**
- **Kania, Gdansklı grevcilerle görüştü**

VARŞOVA (AJANSLAR)

BATILI kaynakların bildirdiğine göre, Polonya'da işçilerden sonra Varşova ve Katowice Üniversitelerindeki öğrenciler de özerklik talebiyle gösteriler yaptılar. Öğrencilerin yaptıkları toplantılarda grev hareketi ile birleşme, öğrencilerin ekonomik ve siyasal haklarının kazanılması gibi sorunlar ele alındı. Öğrenciler öğretmenler ve üniversite yöneticileri ile birlikte eğitim kurumlarında ortak bir idarenin kurulmasını istiyor.

Polonya, 1968 baharında Batı Avrupa'da özellikle Fransa'da patlak veren devrimci öğrenci hareketlerinden en fazla etkilenen ülke olmuştu.

KANİA GREV OCAĞINDA...

Polonya Birleşik İşçi Partisinin Birinci Sekreterliğine getirilen Stanislaw Kania, ülke içinde ilk gezisini Baltık kıyılarındaki grev ocağı Gdansk ve Gdynia, kentlerine yaptı. Gdynia'daki "Paris Komünü" Tersanesine giden Kania, Bölge parti temsilcileri, işyeri yöneticileri ve işçilerin önünde bir konuşma yaptı. Ülkenin ekonomik durumunun

(Devamı S.6 Sü. 1'de)

12'DEN — Tekrarın tekrarı!...

Kania, Gdansk'a gitmiş. Grevci işçilerle neler konuştuğunu henüz tüm ayrıntıları ile bilemiyoruz. Ama hiç kuşku yok ki, gitmeden önce, Gierek'in 1970'te işçilere neler söylediğini şöyle bir okumuştur. Belki de toplantı tutanaklarını bile koltuğunun altına almıştır.

Kania, Gdansk'ta Lenin Tersanesine girerken, işçi önderi Lech Walesa ile karşılaşmış diyorlar. Walesa, adama şöyle bir bakmış. Tepeden tırnağa bir süzmüş. Pos bıyıklarının altından gülümseyerek:

— Ben sizi bir yerden tanıyorum galiba. On yıl önce mi gelmiştiniz buraya? demiş.

Nişancı

Ankara'da "TKP" imzalı bombalı pankartlar asıldı

ANKARA(ÖZEL)

ANKARA'da iki gündür "TKP" imzası taşıyan bombalar patlıyor. Kızılay ve Yenişehir'in ana caddelerine bombalı pankart asan ve bombali paket bırakan TKP'liler dün sabah bazı kesimlerde trafiği bir saat engellediler. Yollara "TKP 60 yaşında" yazılı bombalı pankart asan ve paket bırakan TKP'lilerin bu eylemlerini sürdürecekleri belirtiliyor. Dün ve önceki gün Kızılay'ın çeşitli yerlerine TKP'liler tarafından asılan bombalı pankartlar güvenlik kuvvetlerince etkisiz hale getirildi.

Ankara ve İstanbul'da biri bekçi 4 ceset bulundu

HABER MERKEZİ

YURDUN çeşitli yerlerinde saldırılar sürerken İstanbul ve Ankara'da biri bekçiye ait 4 ceset bulundu. Yozgat'ın Eskipazar semtinde bir evde arama yapmak isteyen güvenlik kuvvetlerinin üzerine ateş açıldı ve olayda bir komiser muavini yaralandı.

(Devamı S. 6 Sü. 2'de)

Turgut Özal'ın evinin kapısı zorlandı

ANKARA (ÖZEL)

BAŞBAKANLIK Müsteşarı ve Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşar Vekili Turgut Özal'ın evinin apartman kapısı saat 4.30'da iki kişi tarafından zorlandı. Kapının içerden sürgülü olması nedeniyle kapıyı açamayan saldırganlar koruma polisinin müdahalesi üzerine kaçtılar. Koruma polisinin saldırganları kovalarken ayağının takılıp düşmesi sonucu başından ağır yaralandığı bildirildi.

MHP, Spiegel ve Yeni Forum dergileri ile Cumhuriyet gazetesi hakkında tazminat davası açıyor

Alman basınında "İtiraf"

"İtiraf"ın Alman Radyo ve Televizyonunda yayınlanmasından sonra Alman basını da MHP'nin yurtdışı faaliyetlerine ve Ali Yurtaslan'ın İtiraflarına geniş yer vermeyi sürdürüyor.

Almanya'da yayınlanan Die Achtziger Jahre ve Die Tageszeitung gazetelerinde yayınlanan haber-yorumları aşağıda sunuyoruz.

Die Achtziger Jahre gazetesi:

"Aydınlık ve TİKP için önemli bir başarı. 29 Temmuzda Aydınlık gazetesi Mamak Hapishanesinden kaçanlara yardım eden subay ve erlerin adlarını ve kaçırma olayının nasıl olduğunu açıkladı. Bu nasıl olmuştu? MHP'nin üst yönetiminden Ali Yurtaslan isimli ve faşist örgütün hapishanelerdeki illegal faaliyetlerinden sorumlu bir görevli MHP'den kopup eski partisinin cinayetlerini ortaya çıkarmak üzere TİKP'ye gitmişti. Faşist MHP hakkındaki İtiraf'ın yayınlanması Aydınlık ve TİKP için olağanüstü bir başarıdır. Ali Yurtaslan'ın devlet organlarına ve burjuva basınına gitmeyip Aydınlık ve TİKP'ye güvenmiş olması, bunların siyasi çizgisinden ve öneminden ileri gelmektedir. Bu basın harikası ile Türk halkının faşistlerin ve Sovyet taraftarı unsurların terörüne karşı direnmesi güçlenmiş oldu ve Türk halkına yeniden cesaret verildi. Aynı zamanda TİKP, kamuoyu önünde demokrasinin savunulmasında belirleyici güç olduğunu ispatladı."

Die Tageszeitung:

Gazete, Alman ARD televizyonunun Ali Yurtaslan'la yaptığı röportajı aynen yayınlıyor ve bir yazı ile de geniş yayın yapıyor. Gazetenin giriş yazısında şöyle deniliyor:

"Türkiye'de faşist MHP'nin illegal kanadı olarak bilinmekte olan Bozkurtlar yıllardan beri Batı Almanya'da ve diğer Batı Avrupa ülkelerinde faaliyet yürütmektedirler. Kendilerini ustaca ülkücü dernekler arkasına saklayan Bozkurtlar, yurt dışında Türk Federasyon adı altında Avrupa çapında örgütlenmişlerdir. Türk Federasyon'un yurt dışındaki cinayet şebekesi Bozkurtların lojistik üssü olduğu noktasında tüm bilgi ve zanlar bugüne değin ispatlanamamıştır. Bir kaç hafta önce MHP'nin yan örgütü olan ve illegal çalışmayı örgütleyen ÜGD Hukuk Bürosu sorumlusu Ali Yurtaslan Avrupa'ya geldi ve MHP'nin örgüt içi hayatı, yapısı, hedefleri ve illegal faaliyetleri hakkındaki 100 sayfalık bir yazısı Aydınlık gazetesinde açıklandı.

ANKARA

MHP Almanya'da yayınlanan Der Spiegel, Cumhuriyet gazetesi ile gazetenin yazarlarından Yağmur Atsız ve Yeni Forum dergileri hakkında manevi tazminat davası açacak.

Almanya'da 1 milyon tirajlı Der Spiegel dergisi son sayısında MHP'nin faaliyetlerine geniş yer ayırmıştı. MHP'nin yurt dışı ve içinde yaptığı eylemler anlatılan dergide Ali Yurtaslan'ın itiraflarına da yer verilmişti. MHP Der Spiegel hakkında tazminat davası açacağını açıkladı.

MHP açıklamasında Der Spiegel'in açıklamasına yer veren Cumhuriyet gazetesi ile gazetenin muhabirlerinden Yağmur Atsız ile Yeni Forum dergisi sorumluları hakkında da birer milyon liralık tazminat davası açtığını bildirdi.

TÜRKEŞ'İN GENELGESİ

MHP Genel Başkanı Alpaslan Türkeş, bazı yerlerde MHP adına

(Devamı S. 6 Sü. 7'de)

TİKP Başkanlık Kurulu Üyesi Çamkıran'ın "MHP'ye Karşı Mücadele" konulu konferansını sahte solcular zorbalıkla önledi

PARİS'TEN
GÜRLER AKDORA
BİLDİRİYOR

TÜRKİYE İşçi Köylü Partisi Başkanlık Kurulu Üyesi Mustafa Kemal Çamkıran'ın "Türkiye'deki son gelişmeler ve MHP'ye karşı mücadele"yi konu alan konferansı sahte solcu zorbalar tarafından engellendi.

TİKKO'cu, Apocu ve Halkın Kurtuluşuna mensup zorbalar

(Devamı S. 6 Sü. 1'de)

İTİRAF için ne diyorlar?

ULUKIŞLA BELEDİYE BAŞKANI HÜSEYİN DİKMEN:

"Aydınlık gazetesindeki itiraf yayınını devamlı takip ettim. Çok olumlu buldum. Devlet harekete geçmelidir. Böyle bir cinayet şebekesinin belgelerle, bizzat olayların içindeki biri tarafından açıklanması karşısında sadece hükümetin sessizliği AP hükümetinin MHP ile iç içeliğinin; MHP'yi korumasının somut bir göstergesidir."

MEHMET BİLEN (ULUKIŞLA BELEDİYESİ BAŞKATİBİ)

"İtiraf yayınını çok olumlu buldum. Suçlular derhal yakalanmalı ve Başsavcılık soruşturma açmalıdır. Hükümet bu cinayet şebekesini korumakta ve sessiz kalmaktadır."

MEHMET ALİ GÖZCÜ (ULUKIŞLA BELEDİYESİ CHP ENCÜMEN ÜYESİ)

"Aydınlık gazetesinde yayınlanan itiraf muazzam ve inandırıcı bir yayın oldu. Devlet ve hükümet vakit geçirmeden yayını dikkate alarak harekete geçmeli MHP korunmamalıdır."

ALİ KÜÇÜKAVŞAR (CHP ULUKIŞLA İLÇE YÖNETİCİSİ)

"Aydınlık gazetesinin MHP'nin bütün gizli suçlarını açığa çıkarması hem gazetecilik açısından hem Türk demokrasisi adına azımsanmayacak bir başarıdır. Ne yazık ki tüm bu itiraflara rağmen hükümet ve adli güçler hâlâ suskunluk

(Devamı S. 6 Sü. 3'te)

Aydınlık meclisi

KONUMUZ: itiraf

C.U.Y. adlı ülkücünün mektubu ve cevabımız

Gazetenizi haftada bir aldığım için az da olsa görüşünüz hakkında biraz bilgim var. Ben bir ülkücüyüm, kendime MHP'yi yakın buluyorum. diğer ülkücüleri bilmem. Kesinlikle de partici değilim daha doğrusu değiliz.

Gazeteniz bilginize üzere tek tarafa hitap ediyor. Hergün etmiyor mu derseniz cevabım evettir, normaldir. Ben sizlere bir şey diyemem, siz de yanlış da olsa doğru da olsa bir dava uğrunda mücadele ediyorsunuz. Bizleri hiç düşündünüz mü?Bizler bir hiç uğruna mı 5000'den fazla şehit verdik. Bir devrimci ölünce, FAŞİSTLER! yine adam öldürdü, bizden ölünce ise kimliği bilinmeyen kişiler şu kişiyi öldürdü diyorsunuz...

Rejiminiz o kadar iyi de niye her girdiği yere tanklarla, kan dökerek giriyor. Yok o çağırmış da gelmiş, yok bunun isteği üzerine gelmiş. Biraz gerçekçi olun. Biz gençlere örnek olacak sizler abilerimiz, ablalarımız biraz olsun çevrelerine baksın.

Sizler Afganistan konusunda bazı sevler vazıvorsunuz,yok Rusya bombalıyormuş da adam öldürüyormuş da,Tabiiki normal öldürmesi. Çünkü onun kanında vardır.Siz tasvip etmiyorsunuz,fakat Rusya olduğu için. Onun yerine Çin aynı şeyi yapsaydı sizler yazacaktınız., Karmal çağırmış yok bu çağırmış diye. Doğru değil mi 2x2'nin dört yaptığını nasıl biliyorsam sizlerin de böyle yapacağınızdan eminim.

Diğer bir konu Polonya işçi hareketleri. Gazetelerden okuduğuma göre çoğunluk komünist aleyhtarı gösteriler. Siz yine tasvip etmiyorsunuz, çünkü oraya Moskova hakim. Tam tersine Pekin hakim olsaydı, bir avuç faşist güzel yönetime karşı ufak bir direnişe geçtiler derdiniz, Okumuşsunuzdur Polonya'da komünistlere üst düzeydeki parti ve onun yöneticilerine açık dükkanların olduğunu yazıyor ve onların kapanmasını istiyorlar. Demek ki, sizin rejiminizde de bir sömüren kesim, bir de sömürülen kesim var. Biz buna karşıyız.

Bizler kabul ediyoruz ŞİT'in adam öldürdüğünü, ama çoğunlukla misilleme yapılır tahmin ederim... Sizler başlattınız bu oyunu, Silahı sizler soktunuz bu fikir savaşına (1970—1971'lerde). Ortada fikirlerimiz varken silaha ne lüzum var. Eller silah değil kalem tutmalı.

Sayın Ülkücü C.U.Y.

Mektubunuzdan bazı bölümleri yer darlığı dolayısıyla çıkartarak yayınlamış bulunuyoruz. Şimdi iddia ve görüşlerinize hiç birini atlamadan teker teker cevap vereceğiz.

Biz, öldürülen gençler hangi görüşten olursa olsun bunu halkımız için bir kayıp olduğu inancındayız. Türkiye'de genç insanları katlederek hiç bir sorun çözülemez, tersine Türkiye bir iç savaş batağına sürüklenir ve halkımız binbir emek vererek yetiştirdiği insanlarını kaybetmiş olur. Bu bakımdan esas sizin düşünmeniz gerekir. Bunca gencin öldürülmesini organize eden, anarşinin kaynaklarından biri olan MHP'yi nasıl oluyor da hâlâ bu memleket için çalışan bir parti olarak görebiliyorsunuz? Türk milleti için çalışmak! Böyle mi? Halkın evlatlarını öldürüp, battaniyeye sarıp sokak ortalarına bırakarak mı? Buna kimseyi inandıramazsınız Millet yararına çalışan partiye bakınız, her allahın günü halkın en az yedi-sekiz evladını mezara yolluyor!

Aydınlık hangi taraf cinayet işler ve suikast eylemine kalkışır, insanları vahşice katlederse onu teşhir etmektedir. Faşistler yaptığı zaman faşistler, sahte solcular yaptığı zaman sahte solcular yaptı demektedir. Gaziosmanpaşa'da MHP'li bir ailenin katledilmesini, Fatsa'da babaları sağcı olduğu için üç çocuğun öldürülmesini kınayan Aydınlık oldu. Siz Aydınlık'ı haftada bir değil de hergün okumuş olsaydınız bunları herhalde görürdünüz. Ama sizin, MHP'nin halka karşı sağcılar tarafından yapılmış suikast veya katliamları kınadığını gösterir bir tek örnek vermeniz mümkün değildir. Çünkü MHP'nin bizzat kendisi bu işin organizatörüdür.

Her yere tanklarla kan dökerek giren Rusya'dır ve Türkiye'de onun yaptıklarını halka anlatan en başta Aydınlık'tır. Ama siz bu yapılanların komünizm olduğunu sanıyorsunuz ve Rusya'yı komünist ilan ediyorsunuz (Aslında böyle yaparak da Rusya'ya ve onun revizyonist uşaklarına en büyük yardımı yapmış oluyorsunuz. Çünkü onlar da bütün bu yaptıklarının komünizm olduğunu ispatlamaya çalışıyorlar) Oysa bu yapılanların devrimle, sosyalizmle hiç bir ilgisi yoktur. Devrimin ihraç edilemeyeceği sosyalizmin abecesinde yazılıdır. Kendi geliştirdiğiniz bazı fikirleri bize maletmeye çalışıyorsunuz. Çin yapsaydı kınamazdınız diyorsunuz. Böyle şeyler pratikte ve zaman içinde görülür. Ancak size şu kadarını söyleyelim ki, biz Türkiye devrimcileriyiz. Kendi kafamızla düşünürüz. Kimseye göbek bağımız yok. Kafamızın yatmadığı hiçbir şeye kimsenin hatırı için "eyvallah" demeyiz. Dünyadaki bütün devrimcileri eşit görürüz ve kimseyi eleştirinin üzerinde tutmayız. Şayet Çin de Rusya gibi başka ülkeleri işgal eder, oranın halklarını ezerse o da Rusya gibi emperyalist olmuş demektir. O zaman bütün gücümüzle ona karşı da mücadele ederiz. Sizin düşünceleriniz sadece bir vehim ve MHP'nin alalade bir demagojisinden ibarettir.

Polonya'daki gösterilerin komünist aleyhtarı gösteriler olduğunu söyleyerek bir kere daha Rus yöneticilerinin ekmeğine yağ sürüyorsunuz. (Zaten MHP'nin bu kuşbeyinli antikomünizmi ile Rusya'ya karşı mücadele etmek mümkün mü?) Aynı şeyi Polonya'daki revizyonist yöneticiler ve Rus sosyal-emperyalistleri de iddia ediyor. Oysa Polonya işçi hareketi sömürüye, parti ağalığına, revizyonizme, Rus saltasına karşı bir hareketti ve sonuna kadar devrimciydi. Bu yüzdendir ki, faşistlerin bu hareketten toplayabilecekleri hiç bir parsa yoktur.

Bu hareket Çin'de olsaydı desteklemezdiniz diyorsunuz. Çok yanılıyorsunuz. Haklı bir işçi hareketi, Rusya'da da, Polonya'da da Çinde de olsa biz o hareketin yanındayız. Yarın Türkiye'de halk iktidarı kurulduktan sonra, bu halk iktidarının yapacağı herhangi bir haksızlığa karşı işçi kitleleri ayaklandığı zaman biz yine işçi hareketinin yanında olacağız. Bundan hiç kuşkunuz olmasın.

Sosyalizmde sömüren sömürülen ilişkisi sandığınızın tersine ortadan kalkar. Elbette sosyalizmde kapitalist toplumdan kalan bütün eşitsizlikler bir anda ortadan kalkmaz. Kafa emeği ile kol emeği, şehir ile köy arasındaki eşitsizlikler devam eder. Herkesin emeğine göre almasından doğan eşitsizlikler devam eder. Ayrıca teknik kadrolarla sıradan işçiler, yönetenlerle yönetilenler arasında çelişmeler vardır. Ama sosyalist toplum hep bu eşitsizlikleri azaltmak yönünde ilerler.

Rusya'da, Polonya'da olduğu gibi, bir avuç parti bürokratının sözünü ettiğiniz imtiyazları, orada sosyalizmin olmadığının en güzel göstergesidir. Bu ülkelerde iktidarda revizyonist burjuvazi vardır ve bu sınıf işçileri, emekçileri alabildiğince ezmekte ve sömürmektedir. Kendine "sosyalist" adını taktı diye böyle bir rejime "sosyalist" demek ne derece gerçeğe uygundur? O zaman kendini "nasyonal sosyalist" ilan eden Hitler de "sosyalistti!"

ŞİT'in adam öldürdüğünü kabul ediyorsunuz da neden kınamıyorsunuz, neden karşı çıkmıyorsunuz. Bakın biz sol adına suikast yapanları kesinlikle protesto ediyoruz. Misilleme yaptı diyorsunuz. Öbür taraf da aynı şeyleri söylüyor. Bunun sonu var mı? Eli kolu bağlı insanlara işkence yapıp arkadan kurşunlamak hangi Türk geleneğine, hangi mertliğe sığıyor?

Şu ŞİT'çilerin milletin gelenekleriyle hiç bir ilgisi var mı, bakın bakalım. Milletin geleneğinde herşeyden önce savunmasız insanlara kötü muamele yapmamak vardır. Nerde bu gelenek, nerde ŞİT'çiler? Bunlar millet ve memleket haini bir avuç faşist canidir. İyi niyetlerle bu alçakların peşinden gitmeyin.

düşünce dünyası

Rusya'nın Afganistan'ı ve Hitler'in İspanyası

Alp Hamuroğlu

JAPON birlikleri 1931'de Çin toprağına ilk adımlarını attılar. Bu 1937'de başlayacak ve giderek genişleyecek olan kıtasal işgalin başlangıcıydı. İtalya 1935 Ekiminde Habeşistan'ı istilaya girişti. İşgalin ertesi yıl mayısta tamamlanmasından sonra da Almanya, İtalya ile birlikte, temmuzda İspanya savaşını çıkardı. Bu savaş ise 1939 martında direnen güçlerin yenilgisiyle sonuçlandı. İspanya'nın kuzeyine Almanya, güneyine ise İtalya yerleşti.

Almanya ve İtalya'nın İspanya saldırısı bütün dünyada büyük yankı uyandırmış çok tepki görmüştü. Özellikle yakın ve komşu ülkelerden olmak üzere bütün ülkelerden devrimciler ve demokratlar İspanya'ya gönüllü gitmiş gönüllü müfrezeleri oluşturarak saldırganlara karşı savaşmışlardı.

O günlerde İspanya, bütün dünyada saldırgana ve savaş kundakçısına karşı mücadelenin alanıydı. Kazanan taraf dünyanın kaderini kendi yönünde etkileme imkanı bulacaktı ve öyle oldu. Demokrasi ve barış güçleri, savaşın esas kaynağına ve faşizme direndi. Bütün barış isteyen ülkeler, bütün dünya halkları ve proleteryası İspanya halkıyla aynı saftaydı. Mesele yalnızca saldırıya uğrayan bir halkı değil, İspanya'nın nezdinde barışın, demokrasinin ve bütün dünya halklarının savunulmasıydı.

Barış ve demokrasıyı İspanya'da savunmayan ise saldırgana hizmet ediyor ve savaşın çıkmasını kolaylaştırıyordu.

Saldırgan Almanya ve İtalya dünya çapında saldırganlığın hazırlığını yapıyorlar ve silahlanıyorlardı. Hitler ve Mussolini iktidarda ve kendi halklarını ezen faşist rejimlerinin başındaydı.

Avrupa ülkeleri kendilerini Hitler'in saldırgan olmadığına inandırıyorlardı. Almanya ve İtalya'nın saldırganlaştığını görenler de isteklerinin karşılanmasıyla yatıştırılacağını sanıyorlardı. İngiltere'de Chamberlain, Fransa'da Daladier Hitler'i kızdırmamak gerektiğini düşünüyor, suyuna giderek onu centilmenleştireceklerini zannediyorlardı. Başka ülkeler de böyle baktılar meseleye. Ve İspanya'nın uğradığı saldırganlığa "müdahale etmeme" tutumuyla karşılık verdiler. İspanya'yı gözden çıkardılar, kendilerini "sağlama aldılar". Hitler, yüzlerce yeni bombardıman uçağını Cumhuriyetçilerin elindeki şehir ve kasabaları yerle bir etmekte kullanırken, onlar Hitler'i memnun edecek demeçler verdiler. Fakat Hitler faşizmi, örneğin günlerce süren ve tek bir yapıyı ayakta bırakmayan Guernica bombardımanıyla silahlarını deniyor ve karşısında olabilecek güçlerin durumunu anlamaya ve tepkilerini ölçmeye çalışıyordu.

İki buçuk yıl süren Madrid savunması, başka ülkelerin "tarafsızlığı" yüzünden Hitler'i büyük savaş planları yapmaya yöneltti. İspanya savaşı, Hitler için dünya savaşının provası oldu.

Avusturya, Südetler, Çekoslovakya ve Haynan Adasının işgali İspanya saldırısını takip etti. Ve bu saldırganlıklar 1 Eylül 1939'da Polonya'nın Almanya tarafından işgaliyle noktalandı. Bu tarih aynı zamanda yeni bir dönemin başlangıcıydı. Çünkü artık saldırı bütün ülkeleri içine alacak şekilde genişliyor, çatışmanın seviyesi ve boyutları olağanüstü yükseliyordu. Artık savaş Dünya Savaşı adını almıştı.

Almanya bütün Avrupa'da at koşturuyordu, Alman birlikleri Kuzey Afrika'ya, İtalyan birlikleri Balear Adalarına kadar gitmişti. Japonya Mançurya'yı zaptetmiş ve Çin'in içlerine dalmıştı.

Bu gelişmeler, dünyanın kendi lehlerine yeniden paylaşılmasını ve yeniden parsellenmesini isteyen güçsüz emperyalistlerin hamlelerini gösteriyordu. Güçsüz oldukları için rakiplerine ancak zorbalıkla yetişebilirlerdi. Saldırganlıktan başka çareleri yoktu. Ve bunu sağlayacak yönetime ve temele de sahiptiler. Saldırganlar faşist ülkelerdi, saldırgan Mihver devletlerinin ekonomileri tamamen askerileşmişti. Bunlar, saldırganlık için bir imkan yarattığı kadar, aynı zamanda saldırganlığın da sebebiydi.

* * *

Sosyal-emperyalist Rusya 1975 yılında stratejik bir taarruza girişti. Üç yıl içinde Afrika ve Asya'da çeşitli müdahalelerde bulunarak yayılma siyasetini ortaya koydu. Halkların mücadelelerine sızmaya, ülkeleri birbirine düşürmeye, her yerde kargaşalık çıkarmaya çalıştı. Ortam bulduğu her yerde etkinlik sağlamaya, etkinlik sağladığı yerleri basamak olarak kullanmaya yöneldi. Darbeler düzenledi. kuklalar yarattı, gerici rejimleri destekledi.

Dünya 1979 yılına Rusya'nın Vietnam aracılığıyla uyguladığı Kamboçya işgaliyle girdi. Kamboçya, Rus silahları ve araçlarıyla çiğnendi. Kamboçya devrimci hükümeti yıkılmaya çalışıldı ve Rusya'ya bağlı Heng Samrin kukla hükümeti kuruldu.

Dünya 1980 yılına Rusya'nın bizzat uyguladığı Afganistan işgaliyle girdi. Afganistan, Rus birlikleri tarafından istila edildi. Rus işbirlikçisi kukla Hafızullah Amin tepelendi, yerine yeni kukla Babrak Karmal geçirildi.

Dünya halkları yeni yıla Afganistan halkının Rus sosyal-emperyalizmine karşı direnişiyle girdi. Ocak 1980 bütün ülkelerin Rusya'yı Afganistan işgali dolayısıyla protesto ettiği bir ay oldu.

Sovyetler Birliği Amerikan emperyalizmiyle uluslararası alanda çatışmakta, onunla hegemonya mücadelesi vermektedir. Bu yüzden, dünya halklarının mücadelesi karşısında gerileyen Amerikan emperyalizminin tecridinden de yararlanarak rakibine karşı bir propaganda yürütmektedir. Yaptığı her şeyi Amerikan emperyalizmine karşı haklı bir mücadele olarak yutturmaya ve böylece "anti-emperyalist" olmaya çalışmaktadır. Rusya, Afganistan'ın Amerika'dan "kurtarıldığını" söylemektedir. Ancak orada Amerika'ya değil, Afgan halkına karşı bir savaş verildiğini görmeyen yoktur. Gene Somali'de, Yemen'de, Kamboçya'da Amerika'ya karşı savaşan Sovyetler nedense hiç bir Amerikan askerine rastlayamamaktadır.

Alman, İtalyan ve Japon faşistleri de 1930'lardaki saldırganlıklarını, rakipleri emperyalistlere karşı mücadele paravanası arkasına gizlemeye çalışıyorlardı. İngiliz, Fransız ve Amerikan emperyalistlerinin kötülüğünü "teşhir" ediyor, dünyayı onlardan "kurtarmaya" çalışıyor ve böylece emperyalizme "karşı oluyorlardı.

Afganistan'ın işgali dolayısıyla Sovyetler Birliği yeni yılın ilk günlerinde Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinde veto etmek zorunda kaldığı bir kararla karşılaştı. 15 Ocak günü ise BM Genel Kurulunda 104'e karşı 18 oyla Afganistan'ın işgali kınandı. Sovyetler Birliği saldırganlığından dolayı, veto hakkına sahip olmadığı bu kararla kesin olarak mahkum edilmiş oluyordu. Bu kaçınılmaz yargı, saldırganlığın bütün insanlığın vicdanında kınanmasının sonucudur. Rusya, BM'yi ve çoğunluk ülkeleri amaçlarına alet edemeyeceğini bilmekteydi. Ancak bu konuda yapabileceği bir şey yoktu.

Saldırganlığı dünya halklarına onaylatmak hiç bir zaman mümkün olmamıştır. 1930'ların savaş kundakçıları ve saldırganları, zamanlarındaki uluslararası örgütlenmenin emperyalizmin bir aracı olmasına rağmen o örgütün kendilerine ayakbağı olacağını görmüşlerdi. Bu yüzden 1933'te Japonya ve Almanya,1935'te ise İtalya Milletler Cemiyetinden çekildi. Saldırgan emperyalistlerin Milletler Cemiyetini terketmeleri, o güne kadar emperyalizme hizmet etmiş örgütün, en koyu saldırganlığın arabasına koşulamayacağını da gösteriyordu. Böylece bu gerici örgütün dünya halklarına yarar sağlaması olasılığı doğuyordu. O günlerin devrimci ülkesi, Stalin'in önderliğinde Sovyetler Birliği, bu gelişmeyi gördüğü için 1934'te Milletler Cemiyetine katıldı.

Dünyamız bugün 1930 ların dünyası gibidir. O günlerin saldırganları Mihver devletlerinin (Almanya, İtalya, Japonya) yerini bugün Rusya almıştır. Hitler ve Mussolini'nin koltuğunda bugün Brejnev oturuyor. Ve aynı 1930'lardaki gibi bugün de dünyanın üstünde kara bulutlar toplanıyor.

Brejnev, Hitler'e fazla benziyor.

Rusya, Nazi Almanyasına fazla benziyor.

İspanya, Afganistan'a fazla benziyor.

Ve Brejnev'in kaderi Hitler'inki gibi olacaktır. Rusya'nın da geleceği Hitler Almanya'sınınki gibi karanlıktır.

Fakat Afganistan'ın kaderi İspanya'nınkiyle aynı olmayacaktır. Bu açıdan 1980'ler 1930'lara benzemiyor. 80'li yıllarda savaşın güçleriyle barışın güçleri arasındaki ilişki, 1914'lerdeki ve 1938'lerdeki gibi değildir. Bugün dünya, savaşa karşı daha tecrübeli ve daha uyanıktır. Dünya halkları artık savaşa, o günlere göre daha hazırlıklıdır. Bu yüzden Rusya daha başından büyük zorluklarla karşı karşıyadır.

İspanya'daki savaş, Avrupa'daki yatıştırmacıları uyandırmadı, onları "müdahale etmeme" tutumundan uzaklaştırmadı. Ancak Afganistan'ın işgali, bugün, sırtını gerçeği dönmüş bütün hayalperestleri sarsmıştır. Afganistan gerçeği, ya-

(Devamı S. 6 Sü. 7'de)

HALK SAĞLIĞI

Dr. Nadir Paksoy

Gebeliğin belirtileri nelerdir?

Ankara'dan bir bayan okurumuz yazdığı mektupta "Gebeliğin belirtileri nedir? Aydınlatırsanız çok memnun olacağım" diyor. Değerli okurumuzun bu dileğini memnuniyetle yerine getiriyoruz.

Bilindiği üzere gebeliğin ilk adımı kadının yumurtası ile erkeğin döl sıvısında bulunan hücrenin birleşmesidir. Kadın yumurtasının erkek hücresiyle döllenmesi olayı, kadının yumurtalık kanalında meydana gelir ve döllenen yumurta kadının rahmine yerleşerek orada gelişmeye başlar. Gebeliğin belirtileri ana rahminde gösterdiği gelişmeyle beraber değişiklikler gösterir.

Gebeliğin ilk belirtisi kadınlardaki adet halinin kesilmesidir. Anne bunu farkettiğinde genellikle ana rahmindeki bebek dört haftalık kadardır. Yine bu sürede annede aş erme denilen bir takım gıdalara karşı aşırı istek hali ortaya çıkar. Dördüncü haftadan itibaren görülmeye başlanan diğer belirtiler arasında mide yanması, mide bulantısı, iştahsızlık sayılabilir. Mide bulantısı genellikle sabahları görülür ve bazen kusmaya kadar varacak şiddetli olabilir.

Altıncı haftadaki belirtiler:Anne karnındaki çocuğun boyu birbuçuk santimetreye ulaşmıştır. Dolayısıyla annenin rahminde büyüme ortaya çıkar. Büyüyen rahim hemen önündeki idrar kesesi sıkıştırdığında sık sık idrara çıkma şikayetleri görülmeye başlar. Bu arada meme başı ve çevresindeki bölgede koyulaşma göze çarpar. Aynı olay kadının cinsel organları çevresinde de oluşur.

Onaltıncı haftadan sonraki belirtiler: Memelerde berrak bir sıvı salgılanır, bilhassa meme başları sıkıldığında bu sıvı daha belirgin bir şekilde görülür. Anne karnındaki çocuğun boyu 16 cm'ye ulaştığından annede karın şişliği artık hafifçe dıştan da belli olmaya başlar. Karın üzerinde beyaz çizgi şeklinde bantlar ortaya çıkar. Bu bantlar yağlı bölgelerde görüldüğünden annenin kalça ve memelerinde de buna benzer çizgiler görülür.

Onsekizinci haftadan sonraki belirtiler: Bu haftadan itibaren anne karnındaki bebeğin hareketlerini çok hafif de olsa hissetmeye başlar. İlk çocuğuna hamile anneler tarafından, bu belirtinin hissedilmesi biraz güç olup daha önce çocuk doğurmuş anneler tarafından daha kolayca hissedilir. Yirminci haftaya varıldığında anne karnının üzerine elini hafifçe koyduğunda bebeğin hareketlerini çırpınma şeklinde duyabilir.

Yirmidördüncü haftadan sonraki belirtiler: Anne karnına konan boru şeklindeki bir alet ile dinleyen kişi bebeğin kalp seslerini duyabilir. Kalp seslerinin sayısı dakikada 120-140 arasında değişir. Bebeğin canlı ve sağlıklı olup olmaması yönünden kalp seslerinin ebe, hemşire veya hekim tarafından belirli sürelerde kontrol edilmesi gerekir.

Yirmialtıncı haftadan sonraki belirtiler: Artık elle bebeğin başı, omuz çıkıntıları, ayak uçları gibi dış hatları hissedilir duruma gelinmiştir. Bu haftadan sonra çocuğun normal doğum zamanı olan 38-40. haftalara kadar pek belirgin değişmeler ortaya çıkmaz.

Buraya kadar anlattıklarımız gebeliğin erken ve geç belirtilerini kapsayan bilgilerdi. Önümüzdeki günlerde gebelik sırasında annede ortaya çıkan değişmelere (örneğin bacaklardaki şişmeler, sırt ve bel ağrıları gibi) değineceğiz.

Şunu tekrar belirtmekte yarar var kanısındayım. Müstakbel anneyi gebelik yönünden uyaracak ilk belirti aybaşı kanamasının kesilmesi olmalıdır. Tabii her aybaşı kanamasının kesilmesi gebelik demek değildir. Ama gebelik ilk akla gelenlerden biri olmalıdır. Bu konuda kesin yargıya doktor varabileceği gibi çeşitli tıbbi laboratuvarlar ve eczanelerde yapılan idrardan gebelik testleri ile de annenin gebe olup olmadığı anlaşılır. İdrardan yapılan gebelik testleri ile en erken döllenmeden sonraki üçüncü, dördüncü haftadan itibaren kesin teşhise varılabileceği unutulmamalıdır.

Hepinize sağlıklı günler dileriz, değerli okuyucularım.

Aydınlık
BÜTÜN ÜLKELERIN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR BİRLEŞİN

BAYAŞ Basın Yayın A.Ş. adına sahibi ve Genel Yönetmen ORAL ÇALIŞLAR

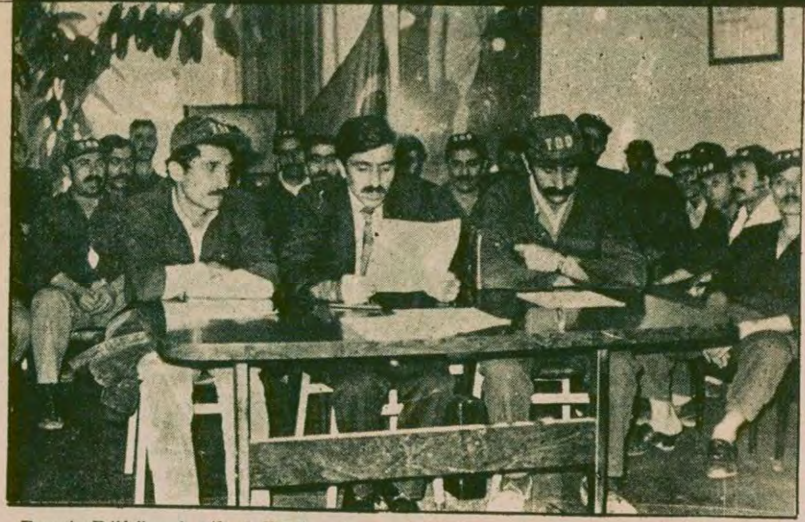
Yazı İşleri Müdürü: MEHMET ATABERK
Haber ve Makalelerden Sorumlu Müdür: S.AYDOĞAN BÜYÜKÖZDEN
Müessese Müdürü: O.GÜRHAN ERTÜR

Adres: Nuruosmaniye Cad. 3/3 Cağaloğlu/İstanbul. Tel: 26 52 44 26 42 93 İdare Tel: 26 61 78
Dizgi: Aydınlık Ofset Tesisleri. Baskı: İst. Güntur. Dağıtımı: GAMEDA

BÜROLAR
ANKARA: Meşrutiyet Cad. 32/8 Kızılay. Tel: 25 38 69
İZMİR: Özgüler İşhanı 452. Sok. 25/3 Konak: Tel: 13 10 90 - 25 25 54
TRABZON: Cumhuriyet Mah. Kasım Sok. 27/10 Tel: 3900
DİYARBAKIR: Beyazıt İşhanı Kat: 3 No: 30 Dörtyol Tel: 38 57 ADANA Kızılay Cad. 104 Sok. No: 23 Tel: 103 42

İLAN TARİFESİ-ABONE
Başlık yanı 4000 TL. 8 hariç diğer sayfalar st/cm 900 TL. 8. sayfa st/cm 1000TL. Renkli st/cm 1700 TL. Doğum, evlenme, ölüm st/5 cm 2000 TL. Küçük ilanlar kelimesi 30 TL.
ABONE: Yurtiçi 3 aylık 900 TL. 6 aylık 1800 TL. 1 yıllık 3600 TL. Yurtdışı 3 aylık 1125 TL. 6 aylık 2250 TL. 1 yıllık 4500 TL. Dış ülkeler için posta ücreti alınır.

22340 - 902

Demir-Döküm işçileri TGS salonundaki basın toplantısına iş elbiseleri ile katıldılar. İşçiler daha sonra topluca fabrikaya döndüler.

İŞÇİLER: SABRIN DA BİRSINIRI VARDIR

T. Maden-İş'in engellemelerini protesto eden T.D.D. işçileri Cağaloğlu'nda basın toplantısı yaptılar

Demir Döküm işçileri yetki sorununun derhal çözülmesini istedi

● ***Devrimci Maden-İş üyesi işçiler: "Yüzlerce bilirkişi heyeti de baksa, binlerce mahkeme önüne de gitse sonuç değişmeyecektir. Yetki sendikamızındır"***

İşçiler "Ortada bu kadar açık bir durum varken yetki meselesinin uzatılmasının ve işyerimizin huzursuz edilmesinin sorumlularını tüm basına ve kamuoyuna şikayet ediyoruz" dediler.

● ***Demir Dökümdeki yetkili sendika davasına bugün İstanbul 2 Nolu İş Mahkemesinde devam ediliyor***

İŞÇİ SERVİSİ

YILLARDIR Türkiye işçi sınıfının sendikal ve demokratik haklar için verdiği mücadelenin en önünde yürüyen Silahtar Demir Döküm Fabrikası işçileri yetki sorununun sürüncemede kalmasını protesto etmek için dün Cağaloğlu'nda bir basın toplantısı düzenlediler ve "1800 Demir Döküm işçisi artık sabrının sonuna gelmiştir" dediler.

Demir Döküm Fabrikası işçileri 1978 sonbaharında T. Maden İş'in Rus uşağı yöneticilerine karşı isyan bayrağı kaldırmış ve fabrikada sürdürdükleri 20 günlük işgalden sonra aralarından Adem Yılmaz adlı işçinin İGD'li revizyonistlerce katledilmesine rağmen topluca yeni kurulan Devrimci Maden-İş Sendikasında örgütlenmişlerdi.

Bölge Çalışma Müdürlüğünün 1979 Ekiminde yaptırdığı irade beyanı sonucunda fabrikada 387'ye karşı 1133 oyla Devrimci Maden-İş Sendikasının yetkili olduğu saptanmış, İstanbul İş Mahkemesi de bunu karara bağlamıştı. Ancak Maden-İş Sendikası fabrikada hiç bir gücünün olmamasına rağmen Yargıtaya başvurarak dosyanın yeniden mahkemeye geri gönderilmesini sağladı.

Mahkemece saptanan Bilirkişi Heyeti dosyayı elinde 5 ay bekletti. Yetki sorununun kesin karara bağlanması beklenen duruşmadan üç gün önce ise bu kez Bilirkişi Heyetinden Prof. Kerim Silivrilili, T. Maden-iş

(Devamı S. 6 Sü. 1'de)

YORUM

İşçilerin sesine kulak verin!

Hüseyin Karanlık

Yetkililer, görevliler ve basınımız,

Türk Demir Döküm işçileri dün ayağınıza kadar geldiler.

Sorunları vardı, talepleri vardı. Duyurmak istiyorlardı. İlgi istiyorlardı. Bunun için tezgah başından, daha terleri kurumadan, iş elbiseleriyle önünüze kadar gelip basın toplantısı yaptılar.

İstekleri çok basit.

İşyerlerindeki sendikal yetki sorununun bir an ön-

(Devamı S. 6 Sü. 5'te)

Afgan gerillaları

ŞİDDETLİ ÇATIŞMALAR SÜRÜYOR...

AFGAN DİRENİŞÇİLERİ SOVYET TANKLARINI KUŞATTI

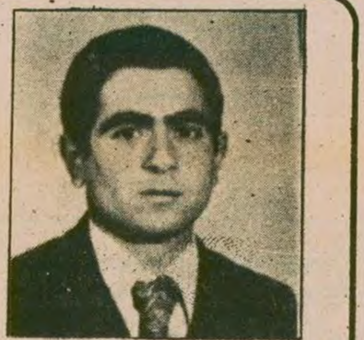
KAHİRE

KAHİRE Radyosunun verdiği bir habere göre Afganistan başkenti Kabil'in yakınlarındaki Panşir Vadisini ele geçirmek için Sovyet kuvvetleri ile Afgan direniş kuvvetleri arasında iki gün önce çıkan çatışmalar hâlâ bütün şiddetiyle sürmektedir

Bu arada çatışmalarla ilgili bir açıklama yapan Afgan direniş kuvvetleri, çok sayıda Sovyet tankının kuşatıldığını bildirdi.

Hindistan Dışişleri Bakanlığının Yeni Delhi'den yaptığı bir açıklamada ise Babrak Karmal'ın elinde yeni bir ordu kurmak için bir programın olduğu bildiriliyor. Sözkonusu programa göre "hükümet ordusunun 100 bin kişiye çıkartılması" öngörülüyor. Bilindiği gibi firarlar ve ayaklanmalar nedeniyle Karmal'ın ordusunun sayısı çok azalmış tahminen 20 bine kadar düşmüştü.

ÖLÜMÜNÜN BİRİNCİ YILINDA TİKP TUNCELİ İL YÖNETİCİSİ ADİL TURAN ANILDI

TUNCELİ (ÖZEL)

GEÇTİĞİMİZ 8 Eylül 1979 günü Tunceli'de Apocu cinayet şebekeleri tarafından pusu kurularak katledilen Türkiye İşçi Köylü Partisi Tunceli İl Yöneticisi Adil Turan mezarı başında anıldı. Türkiye İşçi Köyü Partisi Merkez Komitesi üyesi ve Tunceli İl Başkanı Hasan San'ın da aralarında bulunduğu bir grup arkadaşı ve ailesinin katıldığı anma töreni saat 11'de saygı duruşuyla başladı. Saygı duruşundan sonra Hasan San, bir konuşma yaptı. San, konuşmasında Adil'in örnek tutumu ve devrimci mücadelesini anlattıktan sonra şunları belirtti:

"Adil arkadaşın gösterdiği devrimci mücadele, hepimize örnek olmalıdır. Adil arkadaş, Tunceli'de gericilerin ve ağaların maşaları olan Apocuların hiç bir saldırısında geri adım atmadı. Adil arkadaşı kahpece pusu kurarak katleden Apocular, bugün bir cinayet şebekesi haline gelmişlerdir. Bunlar gücünü en gerici toprakağalarından alıyorlar. Bu ağaların bekçileri haline gelmişlerdir. Bunlar, Adilleri, Zeki Önleri, Hasan Erkılıçları, Mehmet Onganları ve İnan Hocaları kahpece katlederek partimizin toprakağalığına ve bu çeteye karşı verdiği mücadeleyi durduracaklarını zannediyorlar. Fakat felaket bir şekilde aldanıyorlar. Yurdumuzdaki, özel olarak da Tunceli'deki gelişmeler ve olaylar bunu açık bir şekilde göstermektedir. Bu cinayet şebekesi bugün artık dağılmakla karşı karşıyadır. Bu da açıkça göstermektedir ki zafer, ağalara uşaklık eden cinayet şebekelerinde değil, özgür bir Türkiye için emperyalizme ve toprakağalığına karşı mücadele eden Türkiye halkının olacaktır" dedi.

MANİSA'NIN BAĞIMSIZLIK BAYRAMINI YALNIZ TİKP KUTLADI NE AP, NE CHP VE NE DE MSP KATILDI

8 Eylül Manisa'nın Bağımsızlık Bayramı törenlerine ne AP, ne CHP ne de MSP katılmadı. Türkiye İşçi Köylü Partisi İl Örgütünün geniş katılımıyla coşkulu bir havada geçen töreni izleyenler kortejde yalnız TİKP'nin pankartlarını görünce hayret içinde "nerede seçim partileri" diye sormaktan kendilerini alamadılar. Yaklaşık beş bin kişinin katıldığı törenden sonra, TİKP İl Örgütü bağımsızlığa karşı bu kadar duyarsız olan diğer partileri eleştirmek için basın toplantısı düzenledi.

CHP'nin 57. yıldönümünde konuştu

Ecevit: "Türkiye'nin kurtuluşu için CHP'nin tek başına iktidar olması gerekir"

ANKARA (ÖZEL)

CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit, CHP'nin 57 nci kuruluş yıldönümü nedeniyle yaptığı basın toplantısında bir ekonomik kurtuluş savaşı açılması gerektiğini, bunun da ancak CHP'nin tek başına iktidara gelmesiyle sağlanabileceğini söyledi.

Son yıllarda yeni toplumsal güçlerin siyasi hayatta da ağırlığını hissettirmeye başladığını belirten Ecevit, köylü, işçi ve memurlar lehine yeni ve çağdaş bir dengenin oluşmasına engel olmak için karşı güçlerin her çareye başvurduklarını kaydetti.

Ecevit, "Halk birlik olursa terör örgütlerinin güçsüzlüğü de ortaya çıkacaktır. Bunlar halkın dağınıklığından yararlanıyorlar" dedi.

CHP Genel Başkanı, 31 parlamenterin bildirisiyle ilgili bir soruya karşılık, "Böyle bir günde, CHP'nin 57'nci kuruluş yıldönümünde CHP içinde çelişmeler ve çatlaklar varmış gibi bir konuşma yapmayı sorumsuzluk sayıyorum, bu bakımdan bu konuda konuşmak istemiyorum" dedi.

Mecliste çoğunluk sağlanamayınca

Sezgin hakkındaki gensorunun gündeme alınması görüşülemedi

ANKARA (ÖZEL)

MİLLET Meclisinin dünkü toplantısında çoğunluk sağlanamayınca, Maliye Bakanı İsmet Sezgin hakkındaki CHP tarafından verilen gensorunun gündeme alınıp alınmaması görüşmesi yapılamadı.

Başkan Memduh Ekşi, salonda 217 milletvekilinin bulunduğunu belirterek toplantıyı bugüne erteledi. Gezide olanlar dışında MSP'lilerin salonda bulunmalarına rağmen çoğunluk sağlanamaması, CHP'nin eksiklerinden doğdu. Bu arada üç MHP'linin yoklamada bulunması dikkati çekti.

Girit Amerikan üssünde görevli bir subaya göre

ABD Türkiye'deki üslerini Yunanistan'a taşıyabilir

MİHAİL VASİLYADİS

GİRİT'in Suda hava üssünde görevli bir Amerikalı subay New-York Times gazetesi muhabiri Nikola Geiç'e verdiği demeçte şöyle dedi:

"Türkiye'de mevcut siyasi kararsızlık, bizim bu ülkedeki üs ve tesislerimizi Yunanistan'a taşımaya mecbur edebilir. Yoksa onun aksi caiz değildir. Yunanistan'daki tesisler Türkiye'deki üsleri, tamamlamak amacıyla kurulmuştur. Yunanistan'daki tesislerin çoğu taşıma olanağına sahip değildir."

Geiç, yazısında Yunanistan'daki Amerikan üslerinin görevini tarif ettikten sonra yazısına şöyle devam ediyor: "Girit'teki Suda üssü, Amerika için hayati önemi haizdir. Ve gerek taşınması, gerekse yerleştirilmesi için uygun liman bulunması çok zordur. Suda limanı coğrafi yeri itibarıyla sakin ve yumuşaktır. NATO ve Amerikan Altıncı Filosu için donatım ve yakıt için ikmal merkezi görevini görmektedir. Ayrıca özel havaalanına sahip olduğundan keşif uçuşlarına olanak tanımaktadır. Dolayısıyla Suda üssü, Amerika'nın Akdenizdeki en önemli üslerinden biridir.

Bilindiği gibi Yunan Dışişleri Bakanı Mitsotakis'in yeni Yunan seçimlerine kadar ya Yunanistan yeniden NATO'nun askeri üyesi olmalı, ya da ABD üsleri kapatılmış olmalı" demesi üzerine bazı yetkililer Yunanistan'daki üslerin icabında Türkiye'ye taşınabileceği şeklinde demeçler vermişlerdi.

İLK ETAPTA-ULUS MECLİS ARASI YAPILACAK

Ankara Metrosunun temeli atıldı

● ***Dinçer Metroyu "beşi bir yerdeye" benzetti***

ANKARA(ÖZEL)

ANKARA metrosunun temeli Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanı Bülent Ecevit tarafından atıldı. Kalabalık bir izleyici topluluğunun katıldığı temel atma töreninde Ankara Belediye Başkanı Ali Dinçer ve CHP Genel Başkanı Ecevit de birer konuşma yaptılar.

Ankara metrosunun ilk etabında beş istasyon olacağı için metroyu "beşi bir yerde"ye benzeten Ali Dinçer, proje çalışmalarının tamamen yerli elemanlar tarafından hazırlandığını belirtti ve metro hakkında bilgi verdi.

Ecevit ise konuşmasına 9 Eylül günü üç mutlu olayın birden kutlandığını belirterek başladı. Bu üç mutlu olayın İzmir'in kurtuluşu, CHP'nin kuruluşu ve Ankara metrosunun temelinin atılması olduğunu belirten Ecevit, "bir gram petrol tasarrufu sağlayacak her adım, emperyalizmden bağımsızlığa atılmış bir adımdır" dedi

Ecevit'in konuşması sırasında alanda bulunan bazı gruplar "Tek yol devrim", "Ordu Valisinden hesap sorulsun", "Necdet Adalı'ya özgürlük" gibi sloganlar attılar.

Temel atma sırasında ise bir grubun "Ey Dev-Gençli" şeklinde marş söylemesi üzerine Ankara Belediye Bandosu "Sarı Çizmeli Mehmet Ağa" şarkısını çalmaya başladı. Bunun üzerine marş söyleyen topluluk bandoya 'yuh' çekti.

Petrol-İş Genel Kurulu sonuçlandı

İŞÇİ SERVİSİ

PETROL-İş Sendikası 17. Merkez Genel Kurulu dün sonuçlandı. Cevdet Selvi-Adem Yılmaz yönetimi yeniden işbaşına geldi.

Genel Başkan Cevdet Selvi Çalışma Raporuna ilişkin eleştirileri cevaplarken yaptığı konuşmada Türk-İş'in kendilerini Onur Kuruluna vermesine değindi ve kendilerinin Türk-İş'in en disiplinli sendikası olduklarını öne sürerek Türk-İş yönetimini eleştirdi.

Selvi grevdeki bütün sendikaların hükümete karşı ortak hareket etmesini istedi ve Bakanlar Kurulunun ertelemeleri sona erdikten sonra grevlere başlayacaklarını söyledi.

Cinayetlere karışmış MHP'lilerin başka okullardan mezun edilmesi sağlanmıştı

Milli Eğitim Bakanlığı 2 bin öğrencinin Gazi Eğitime girmesini engelliyor

■ **Gaziantep'te MHP'lilerin baskısı sonucunda okuyamayarak Gazi Eğitime gelen öğrencilerin hiç bir gerekçe gösterilmeden kayıtları yapılmıyor.**

ANKARA (ÖZEL)

GAZİANTEP'te MHP baskısı yüzünden okuyamayarak nakil belgelerini alıp Gazi Eğitim Enstitüsüne gelen öğrencilerin, okula kayıtları yapılmıyor. Önceki gün öğrencilerin bir kısmı sınava giriş belgesi alarak sınavlara girdi, ancak son anda Milli Eğitim Bakanlığının bir genelgesi ile okula kayıtları engellendi ve sınavlar ertelendi.

Okul Müdürlüğü ise gerekçe göstermeden öğrencilere sınava giriş belgesi vermiyor. Öğrenciler bu durumda Kredi ve Yurtlar Kurumuna da başvuramadıklarından ortada kaldılar.

Bu haksızlığa karşılık, daha önce cinayet şebekelerinin yöneticiliğini yapan Şevkat Çetin ve cinayetlere karışmış birçok MHP'li Gazi Eğitim Enstitüsünden başka okullara nakledilerek mezun edilmişlerdi.

GAZİANTEP'TE NİÇİN OKUYAMADILAR

Gaziantep Eğitim Enstitüsü yönetimi komandolarla işbirliği halinde öğrencilerin okumasını engellemişti. Komandolar polis desteğinde öğrencilere silahlı saldırıda bulunmuş ve sonuçta iki öğrenci ölmüş, 3 öğrenci de ağır yaralanmıştı. Daha sonra da iki defa öğrencilerin gidip geldikleri yolun üzerine bomba konulmuştu. Sınavlarda komandolar

(Devamı S. 6 Sü. 4'te)

ADANA'DA 8 BİN İŞÇİNİN DİRENİŞİ SÜRÜYOR

ADANA (ÖZEL)

ADANA'DA 4 Eylül günü 5 fabrikada başlayan direniş Sabancı Holding yöneticileri uzlaşmaya yanaşmadığı için devam ediyor. Bu arada Petrol-İş Sendikası yöneticileri de kongre için geldikleri İstanbul'dan halen dönmediler. İşveren dün de bir temsilcinin çıkışını verdi.

Sıkıyönetim Komutanlığı yayınladığı bir bildiri ile tarafları anlaşmaları konusunda uyardı.

(Devamı S. 6 Sü. 5'te)

günlük

CHP'nin sağ kanadı

SOL" ve "sağ" kavramlarının birbirine karıştığı günümüzde, bu kavramları kullanarak ortaya çıkan siyasal grupların niyetlerinden çok, neye hizmet ettiklerine bakmanın gerekliliği ortaya çıkıyor. Bunun bir örneği de CHP'li 31 parlamenterin CHP Genel Merkezine yazdıkları açık mektuptur. Bu metinde yer alan başlıca görüş ve öneriler parlamenterlerin kendi deyimleriyle kısaca şöyledir:

1. Türkiye ABD'nin ileri karakolu haline getirilmeye çalışılıyor.

2. Anarşi, Türkiye'yi Batı'ya iyice bağlama çabalarından doğuyor.

3. Faşizm sokaktan ibaret görülemez, faşizmi AP getiriyor.

4. CHP sağa kayıyor, faşizme karşı mücadeleye önderlik etmiyor, anti-tekel güçlerle birleşmiyor.

5. CHP yönetimi partinin birliğini zedeliyor.

"Sol" bir görünüm içindeki bu saptamalar bizce gerçeklere dayanmadığı ve birbirleriyle çeliştikleri gibi sonuçta CHP'yi sağa çekmeye yaramaktadır.

Birincisi, ABD'nin Türkiye'yi birileri karakol yapmaya çalıştığı iddiası günümüz gerçeklerine uymuyor. Birazcık dünyaya bakılırsa, bölgemizde etkinliği sarsılan ABD için Türkiye'yi bir karakol haline getirmek bir yana, ülkemizde durumunu korumak bile oldukça zorlaşmıştır. Üslerin Ortadoğu ülkelerine karşı kullanılmasına izin vermeyen hükümetin tutumu da bu gerçeği yeterince ortaya koyuyor.

İkincisi Türkiye'nin gündemindeki esas tehlike savaş kışkırtıcısı, saldırgan ve yayılmacı Sovyetler Birliği'nden geliyor.

Parlamenterlerin açık mektubu, Türkiye'nin "Batıya bağlı" olduğunu kaydediyor. Batı, kendisine bağlı bir ülkede niçin anarşi körüklesin, bu ülkeyi kargaşaya düşürüp karşı tarafa sunmak için mi? Mektupta ileri sürülen iki görüş birbirini çürütüyor.

Üçüncüsü CHP'li parlamenterler faşizmi AP ile özdeş

(Devamı S. 6 Sü. 7'de)

Takış — TAYLAN ERTEN

CHP'deki keşmekeş

CHP öyle bir noktaya getirildi ki, ne söylenen laflar ne de yapılan "işler", Türkiye'nin meselelerine hiç bir olumlu katkıda bulunamıyor. CHP bir siyaset buhranı yaşıyor. Ve bugün bile, gerek iktidar döneminin, gerekse şimdiki muhalefet günlerinin önüne koyduğu somut gelişmelerden ders almak gibi bir zorunluluğu duymuyor. Ortada 29 aylık hükümet döneminde tutturduğu çıkmaz yolda ısrar eden, içinde çok sayıda hizbin cirit attığı ve daha da önemlisi, büyüyen değil, ufalıp giden bir CHP'den başka bir şey yoktur.

CHP'nin bu çizgisine yol açan temel zaaf, onun dünyada ve Türkiye'deki yeni saflaşmaları doğru tespit edememesinden kaynaklanıyor. CHP önderliği, ülkemizin çıkış yolunu, Rusya'nın kepçelediği kargaşa saflarıyla uzlaşmada aradığı, halka güvenmediği ve Batı ile ilişkileri Rusya'ya teslimiyet temelinde ele aldığı için, büyük siyasal çözümlerin partisi olmak şansını yitirmiştir. CHP Milli Kurtuluş Savaşında yaratılan Müdafaa-i Hukuk çizgisinin mirasını dışta sosyal-emperyalizm, içte ise her boydan revizyonist ve sahte solcu akımlar uğruna hovardaca tüketmiştir.

Bu tükenmişlik CHP'nin ekonomik buhrana ilişkin meselelerdeki çözümsüzlüğünün de kaynağıdır. Bu parti, iktidarın başlangıcında sahip olduğu geniş bir iç ve dış desteği, çok kısa sürede Rusya ile Batı arasındaki "şantaj-teslimiyet" bocalamasında yitirmiştir. Rusya'ya teslimiyet, ekonomik alanda IMF'ye karşı kısa süreli başıbozuk bir direnmenin ardından, onun reçetelerine kayıtsız sarılmayı getirmiştir. Çünkü teslimiyetçilik o güne kadar Türkiye'yi kuşatan Batı tecridinin, akıllı ve somut avantajları değerlendirerek kırılması imkanını da yok etmiştir.

İlkesiz ve zoru görünce boyun eğme siyaseti, ekonomik buhranı hafifletme yolunda, Batıdan devletten-devlete nitelikli ve elverişli kredi alnıa imkanlarını ortadan kaldırmıştır. Dolayısıyla, CHP IMF'nin karşısına daha güçlü ve serin kanlı biçimde çıkamamış, bu kuruluşun önerdiği ağır koşullu ekonomik tedbirlerin ertelenmesini ya da kısmen değiştirilmesini sağlayamamıştır. Böyle olunca da, buhranı aşmak için gerekli güç toplama, elverişli koşullar yaratma ve sağlıklı ekonomik politikalarını adım adım uygulama konusunda da tam bir başarısızlık, kaçınılmaz olmuştur. Ecevit hükümeti, Rusya'ya teslimiyetin, milli çıkarları Batıya karşı koruma noktasında da, kaçınılmaz olarak boyun eğmeye götüreceğini, anılan nedenlerle görememiş ve bu konudaki eleştirileri kulak arkası etmiştir.

Şimdi, Türkiye açısından acı olan, iflas etmiş bu politikanın CHP içinde hâlâ hükümranlığını sürdürmesidir. İktidar döneminde, bu evlere şenlik ekonomi politikasının mimarları olan kişiler, halen Ecevit'in çevresindeki has danışman grubunu oluşturmaktadır. O dönemde Rusya'nın işine yarayan, ülkeyi zayıflatan, çıkış yollarını tıkayan ne kadar formül varsa, bu danışmanların eliyle, bu kez muhalefet unsurları olarak piyasaya sürülmektedir. Muhalefetteki CHP'nin çizgisini hâlâ bu görüşler yönlendirmektedir. Ekonomik buhranın aşılması konusunda, AP'nin izlediği çıkmaz politikalara karşı çözüm olarak gene eski ve suyu çıkmış teslimiyet politikaları önerilmektedir, "çok yönlü" dış politika cilası altında, Rusya'ya yaslanmanın zemini yeniden güçlendirilmeye çalışılmaktadır.

CHP, Rusya ve sahte solcu odaklarla, kargaşa potasındaki uzlaşmasını terketmediği sürece, iktidarında olduğu gibi muhalefetinde de iflas manzaraları sergilemekten başka bir şey yapamayacaktır. Bu koşullarda yeniden toparlanmak ve Türkiye'yi "kurtarmaya" aday olmak mı? Haydi canım sende...

TRABZON ANARŞİ DOSYASI — olaylar, belgeler, sorumluları — 3

Tek tek saldırılarla başlamışlardı

MHP Trabzon'da toplu katliamlar planlıyor

● Sahte solcuların kurtardıklarını iddia ettikleri Bahçecik Mahallesi CHP hükümetten düşer düşmez el değiştirdi. Şimdi de MHP'li zorbalar terör estiriyor

EMNİYET Müdürlüğünün, Gülbahar Hatun Karakolunun, Jandarma Alay Komutanlığının, Askerlik Şubesinin de bulunduğu Atapark Mahallesi Trabzon Valiliğine de 250-300 metre uzaklıktadır. Ayrıca, Trabzon liselerinin çoğunun gidiş geliş yolu da bu mahalleden geçmektedir.

Bütün bu kuruluşların tam orta yerinde bulunan Büyük Ülkü Derneğinde üslenen MHP'liler bölgede ve şehrin diğer semtlerinde terör estiriyorlar. Aynı zamanda bu yerden, Trabzon Lisesine, Sanat Lisesine, Fatih ve Ticaret Liselerine saldırılar düzenleniyor. Emniyet Müdürlüğüne 20 metre mesafede dolmuş ve otobüslerin yolunu kesen faşistler, "Burada komünist var mı?" diyerek, tipini beğenmediklerini indirip dövüyorlar. Ayrıca çevre esnafından da zorla, makbuz karşılığı haraç toplanıyor. Aralarında Prof. Dr. Necdet Bulut'un da bulunduğu yedi kişinin katili Mikdat Şimşek yakalanmadan önce bu dernekte yatıp kalkıyordu. Hüseyin Koloğlu, Engin Kalfa gibi çeşitli cinayetlerin failleri de bu derneğin üyeleri idi. Hüseyin Koloğlu, Prof. Dr. Necdet Bulut'u öldürmek suçundan tutuklu bulunduğu sırada Samsun Cezaevinden kaçmıştı. BÜD'ün eski Başkanı Burhan Kıroğlu, Namık Kamiloğlu ile Ayasofya Mahallesinde kahve kurşunlamaktan tutuklanmıştı.

7 Temmuz 1980 günü Atapark'lı komandolardan olan, Trabzon Tekel Müdürünün oğlu Mahir Köseoğlu, Telsiztepe'de silah talimi yaparken yaralanarak hastaneye kaldırıldı.

MHP İL BİNASI ÇEVRESİNDEKİ MAHALLELER

TAKSİM Meydanında bulunan MHP İl binası Arafilboyu ve Boztepe Mahallelerine saldırı üssü olarak kullanılıyordu.

MHP'nin Arafilboyu'na saldırıları Cemil Kurnaz'ın öldürülmesi ile başladı. Daha sonra Avukat Temel Aydınoğlu evinin önünde otururken öldürüldü. Son olarak, 28 Haziran gecesi Arafilboyu'nda Yaşar Barut ve Köksal Aksu'ya düzenlenen silahlı saldırı sonucu, Yaşar Barut olay yerinde, Köksal Aksu hastanede hayatını kaybetti. Saldırganlardan Ali Zehir yakalandı. Antepli İsmail diye tanınan İsmail Kazan ve diğer üç komando kaçmaya muvaffak oldular. İsmail Kazan daha sonra MHP İl binasından camdan bakarken görüldü.

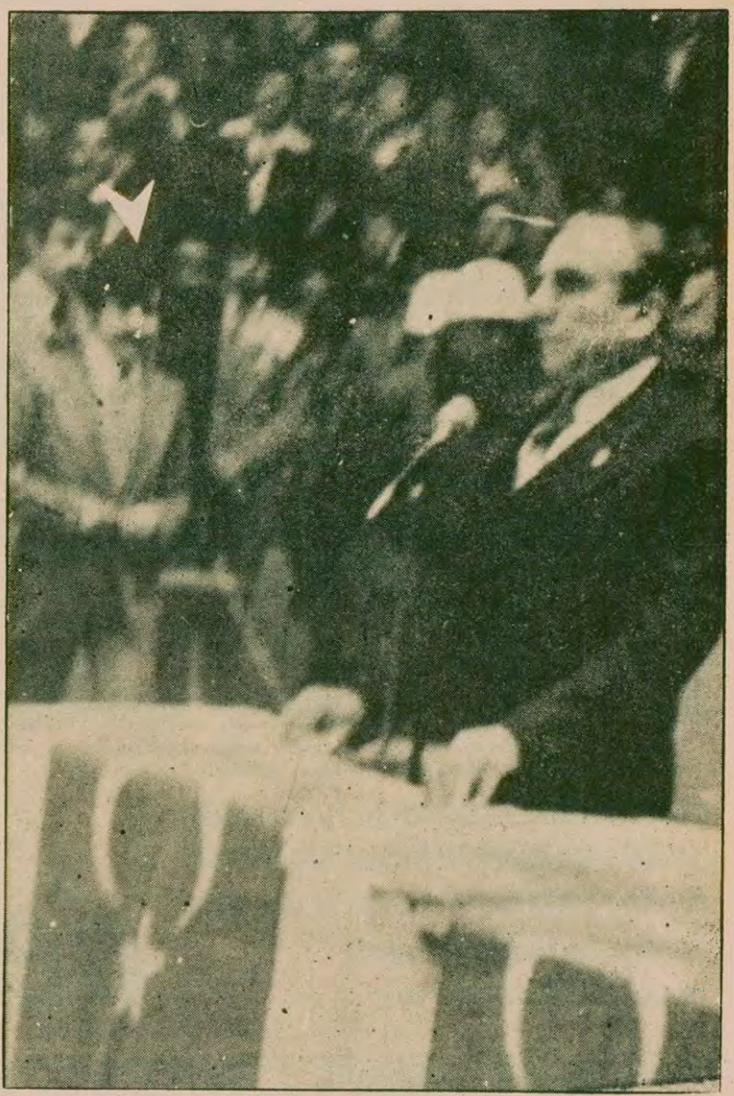
Arafilboyu'nda saldırıların başını esrarcı Mustafa Taşkın çekmektedir. Gazipaşa Mahallesinde TİKP Trabzon İl Yöneticisi Ümit Aytaç'ın evine yapılan saldırıda kullanılan silah daha sonra Cengiz Arıçlı adlı bir MHP'lide yakalandı. Cengiz Arıçlı yapılan sorgusunda silahı esrarcı Mustafa Taşkın'dan aldığını söyledi.

Boztepe Mahallesindeki saldırıları yönetenler ise, MHP Gençlik Kolları Başkanı İbrahim Bekar, ÜGD eski Başkanı Orhan Şen ve her zaman perde arkasında duran Cengiz Demirbaş adlı karanlık bir şahıstır. Bu mahalledeki olaylara katılanlar ise, İdris Hayal, Metin Şahin, Davut Çilingiroğlu, Ahmet Selimoğlu ve Dişçi Hasan Taylan'ın Köksal Aksu'yu vurdurtanlar içinde yer alan oğlu Ömer Taylan adlı komandolardır. Saldırganların destekçileri ise, kahveci İsmet ve Pala Necati adlı işsiz şahıstır. Olaylara karışanlar aynı zamanda Boztepe Mahallesi Evrendede Sokakta bir evde üslenmektedirler.

Yine Boztepe Mahallesinde yer alan Trabzon İktisadi Ticari İlimler Akademisi de komandoların işgali altındadır.

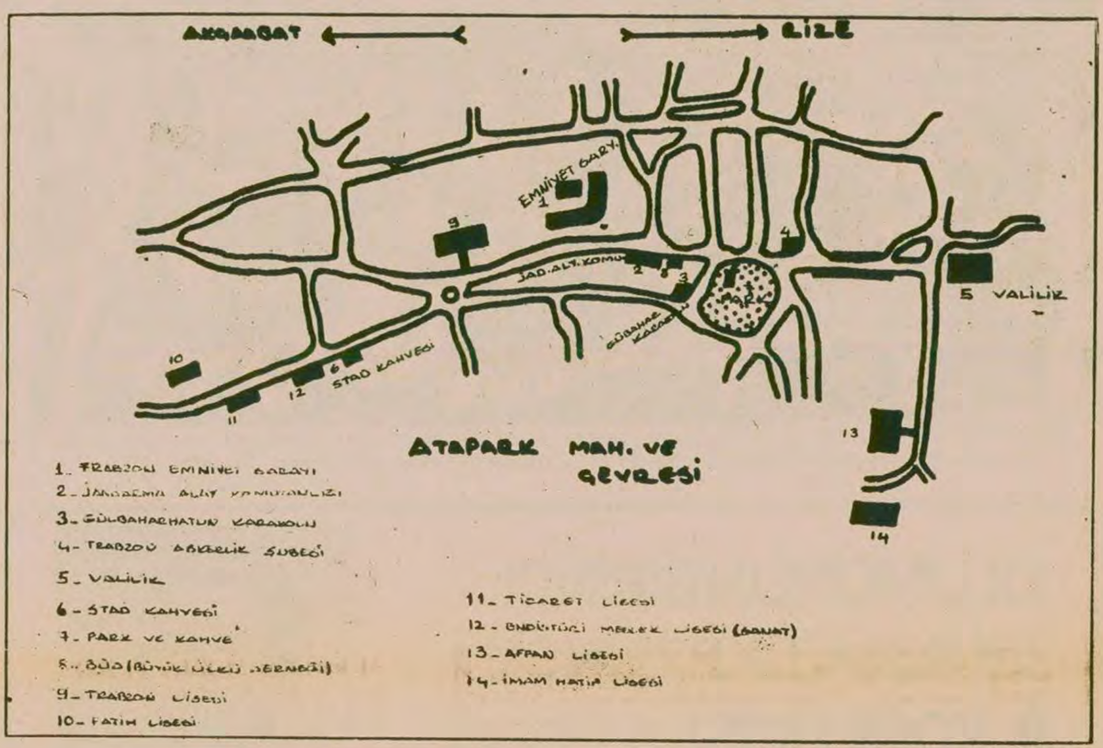

Taksim Meydanında yer alan MHP il binası ise, Trabzon'un bir diğer kesimine, Arafilboyu ve Boztepe mahallelerine saldırı üssü olarak kullanılmakta (Solda)

MHP Kongresinde Türkeş'in yakınında yer alan Cengiz Demirbaş, (Okla işaretli) Trabzon'daki terör olaylarının perde arkası adamı olarak nitelendiriliyor. Demirbaş iki kez silah ile yakalanmasına karşın hiç bir cezaya çarptırılmadan elini kolunu sallayarak serbestçe dolaşan karanlık bir kisi. (Üstte)

MHP'nin Trabzon'daki saldırı üslerinden biri olan Büyük Ülkü Derneği (BÜD), kentin en merkezi yerinde, Trabzon Emniyet Sarayı, Jandarma Alay Komutanlığı, Gülbaharhatun Karakolu, Trabzon Askerlik Şubesi ve Valiliğin ortasında yer almakta. Öte yandan Trabzon'daki bellibaşlı liselerden büyük çoğunluğunu oluşturan, Trabzon Lisesi, Fatih Lisesi, Ticaret Lisesi Endüstri Meslek Lisesi, Affan Lisesi, İmam Hatip Lisesi yine bu bölgede yer almakta. (Altta)

GEÇMİŞTE SAHTE SOLCULARIN, ŞİMDİ DE MHP'NİN KURTARDIĞI BAHÇECİK MAHALLESİ

DAHA önce sahte solcuların kurtardıklarını iddia ettikleri Bahçecik Mahallesi, CHP hükümetten düşer düşmez el değiştirdi. Bu mahallede şimdi MHP'li zorbalar terör estiriyor.

Bu mahallede, BÜD ile ilişkili olan Süleyman Tomaç ve Recep Dilmaç adlı MHP'liler saldırıların başını çekmektedir. Mahalledeki Affan Kitapçıoğlu Lisesi öğrenci ve öğretmenlerine bir çok kez saldırıda bulunan bu kişiler, yoldan çevirdikleri kişilerin kimliklerini alarak, "Gelin ÜYD'ye alın" diye baskı yapmaktalar.

MHP, Trabzon'da eylemlerine önce, okullara ve tek tek kişilere yöneltilen saldırılarla başlamış, giderek işi büyütüp, toplu katliamlara, etkili ve sevilen kişilere yönelik saldırılara girişmiştir.

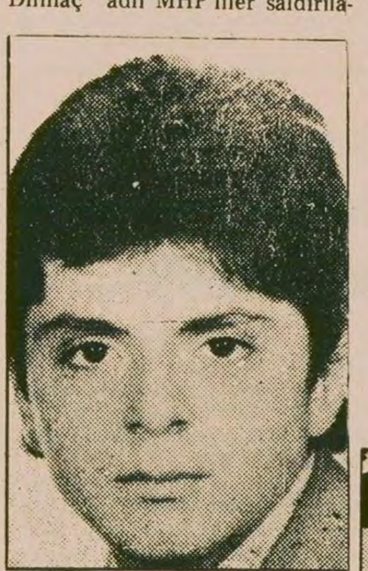
Dizimizin başlarında bahsettiğimiz, Ekrem Çamaş'ın KTÜ'ye bomba koyması eylemi tüm öğrencilere yönelik bir saldırı idi. Eğer bomba vaktinden önce patlamayıp, istenilen zamanda patlatılabilse idi, onlarca öğrencinin ölmesi ve yaralanması mümkündü.

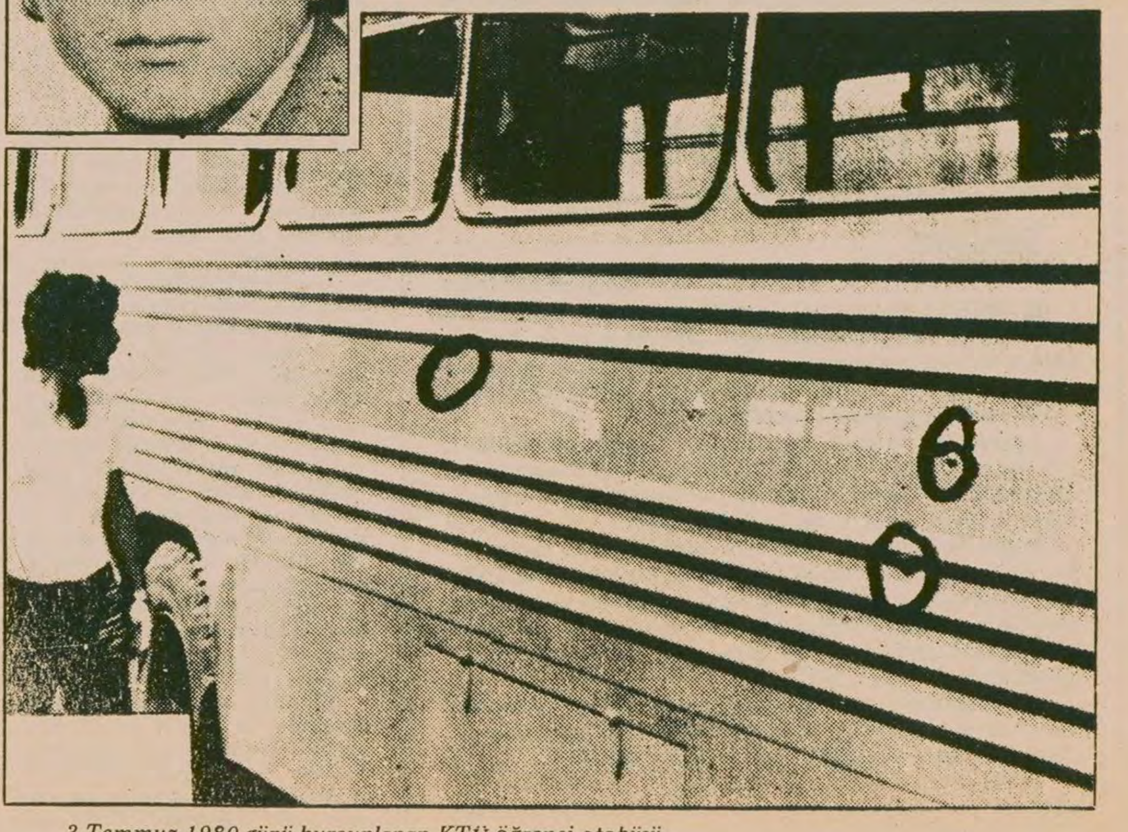
Bu olayın hemen ertesi günü, Fatih Eğitim Enstitüsüne gitmekte olan 100'e yakın öğrenci üzerine yine bu cinayet şebekesi tarafından ateş açıldı. Saldırı sonucu iki öğrenci hayatını kaybetti, 14 öğrenci yaralandı. Olayda ölü sayısının daha fazla olmamasının tek nedeni katillerin bulundukları yerlerin müsait olmaması idi.

Bir diğer toplu katliam girişimi de, içerde yirminin üzerinde insan oturmakta iken, CHP Gençlik Kollarının taranması olayıdır. Bu saldırıda da şans eseri sadece Töb-Der eski Başkanı Mustafa Çelebi adlı bir şahıs yaralanır. Bu saldırı ile yetinmeyen MHP'liler, aynı gece, Örnek Otelini basarlar. İçerde oturan bir garson öldürülür, bir öğrenci yaralanır. Bu olayda da öğrencilerin toplu olarak kaldığı otelde, olay anında fazla kimsenin olmaması büyük bir katliama engel olmuştur.

Başka bir toplu saldırı da 3 Temmuz 1980 günü, KTÜ öğrenci otobüsüne düzenlendi. Otobüs tarandı. Otobüsteki öğrencilerden Trabzon Devrimci Gençlik Birliği yöneticisi Nilgün Saraç yaralandı. Otobüsteki jandarma, MHP'nin KTÜ'deki liderlerinden Mustafa Yıldırım'ı yaralı olarak, Kemal Kolbay adlı komandoyu da sağ olarak ele geçirdi. Kaçan saldırganlardan Hasan Yar, aynı gün evinde gözüne sıkılmış tek kurşunla öldürülmüş olarak bulundu. Araştırmalar sonucu Hasan Yar'ın suç ortaklarını ele verebilir düşüncesi ile arkadaşları tarafından öldürüldüğü tahmin edilmekte.

Devam Edecek

3 Temmuz 1980 günü kurşunlanan KTÜ öğrenci otobüsü.

3 Temmuz 1980 günü KTÜ öğrenci otobüsünü kurşunlayanlardan Hasan Yar, olay yerinden kaçmaya muvaffak olmasına karşın, suç ortaklarını ele vermesini engellemek isteyen ülküdaşları tarafından gözüne sıkılan tek bir kurşunla öldürüldü. Görgü tanığı jandarma eri, Adli Tıp'taki kimlik saptaması sırasında otobüse saldıran şahıslardan birinin Hasan Yar olduğunu söyledi.

EKONOMİ

Faiz kararnamesi gerçekçi bulunmuyor

Banka sisteminde kamu denetiminin artırılması istendi

ANKARA (ÖZEL)

Demirel hükümetince yürürlüğe konulan faiz kararnamesinin ülke ekonomisinin somut koşulları dikkate alınmadan hazır reçetelere dayanılarak düzenlendiği bildirilirken, bankacılık sistemi üzerinde kamu denetiminin de artırılması istendi.

"Banka ve Ekonomik Yorumlar" dergisinin düzenlediği açık oturuma katılan ve sanayici, bankacı, bilim adamlarından oluşan konuşmacılar, son faiz kararnamesinin kredileri pahalılandıracağı, tasarruf artırıcı etki yaratmayacağı, geliştirici etkisi olmayacağı noktalarında birleştiler. Oturum sonunda ortaya çıkan görüşler özetle şöyle:

BANKA REKABETİ SÖZKONUSU DEĞİL

"Son faiz kararnamesi, bir inceleme ve araştırma sonucu ortaya konulmuş bir kararname değil. Hazır bir reçete sonucu alınmış bir karar izlenimini veriyor. Türk bankacılık sisteminde sistemin dışa kapalı oluşu, kamu bankacılığının önemli bir ağırlığı oluşu, özel milli bankaların belli grup ve holdinglerin kontrolu altında bulunuşu, kredi piyasasına az sayıda bankanın egemen oluşu gibi nedenlerle, faiz alanında etkin bir rekabet sözkonusu değildir. Nitekim, bankalar arasında yapılan centilmenlik anlaşması çerçevesi içinde bir serbesti olduğu, bunun katı bir şekilde uygulanmayacağı söylenebilir. Ancak, yapı bu şekilde devam ettiği taktirde, uzun süreli olarak bankalar arasında faiz konusunda etkin bir rekabet beklenmemelidir.

PAHALI KREDİ

"Kararnamenin doğurduğu ilk sonuçlardan biri, kredi maliyetini pahalılaştırmasıdır. Kredi maliyetinin artışında mevduat faizlerinin yükseltilmesi kadar, faiz farkı iade fonuna yapılan ödemeler de etkili olmaktadır. Mevduat faizi ile borç faizi arasındaki marjı artıran diğer etmenler, bankaların Merkez Bankasında oldukça yüksek oranlarda mevduat karşılığı oluşturmaları zorunluluğudur.

TASARRUFLARI ARTIRMAZ

"Faiz haddinin yükseltilmesinin tasarruflar üzerinde önemli bir etkisi beklenmemelidir. Bununla beraber, vadesiz tasarruf mevduatından vadeli mevduata doğru ve vadeli mevduattan da mevduat sertifikasına yönelik bir kayma beklenebilir. Mevduat sertifikasına sağlanan vergiden kaçınma olanağı cazibesini artırmaktadır.

GELİR DAĞILIMINI ETKİLEMEZ

"Faizdeki yükselmenin gelir dağılımı üzerinde bir etkisi olamaz. Türkiye'de tasarruf mevduatının yüzde 60'tan fazlası ortalama hesap büyüklüğü 100 bin liranın üzerindeki yüzde 2 dolayında hesap sahibine aittir. Gelir kayması olsa olsa, maliyet yükselişini fiyatlara yansıtamayan bazı firmalardan rantiyelere doğru olabilir.

EKONOMİYİ GELİŞTİRMEZ

"Faiz haddindeki ayarlamaların kredilerin sektorel, bölgelerarası ve firmalar arasındaki dağılımına etkisi çok azdır. Uzun süredir öncelikle sektörlere tanınan faiz avantajı, geri yörelere verilen kredi maliyetlerinin düşük tutulması, önemli etki doğurmamış ve bu tür kredilerin toplam krediler içindeki payları azalmıştır. Bunda bankaların belli grupların yönetimi altında bulunması ve banka kredilerinin önemli bölümünün belirli müşteriler üzerinde donmasının da etkisi olmuştur.

KAMU DENETİMİ GEREKLİ

"Hem borç hem de mevduat fazinin tamamen serbest belirlendiği ülke sayısı oldukça sınırlıdır. Genel eğilim bankacılık sistemi üzerinde kamu gözetim ve denetimini artırmaktır. Türkiye'deki son kararlar bu genel eğilime de ters düşmektedir. Faiz hadleri serbest bırakılsa dahi, merkez bankalarının faiz hadlerinin oluşmasında etkin rolü vardır. Geniş yetkilere sahip olan Merkez Bankasının banka sistemi üzerinde etkinliğinin artırılması uygun düşecektir."

25 Ocak önlemlerinden bu yana üretim düşmesi devam ediyor

ANKARA (ÖZEL)

25 Ocakta yürürlüğe konulan "istikrar önlemleri paketi"nin süren uygulaması, ekonomide genel bir durgunluğa yol açtı. Satın alma gücünün zamlar nedeniyle büyük ölçüde kısılması ve para politikasının etkilediği üretim yapamama durumu, sanayinin çeşitli kesimlerince eleştirilirken, hükümetin ısrarla tüketim yerine mamul ithali yoluyla mal bolluğu yaratma tutumu izlediği görülüyor. Hükümet bu şekilde 1980 yılını çıkarmaya çalışırken, olumsuz etkileri kısa sürede daha belirgin olarak ortaya çıkacak olan üretime sırt çevirme politikası daha şimdiden gerekli alarmı veriyor.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankasının ekonomide ikinci üç ayı tahlil eden araştırmasında üretim azalması kaydedilen sektörler ve azalma oranları şöyle belirtiliyor: Dokuma grubunda pamuk ipliği, pamuklu dokuma ve yün ipliği sırasıyla yüzde 8.1, 13.2 ve 3.7 oranlarında düşmüştür. Yünlü dokumada ise bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla gerileme yüzde 29.8'dir.

Orman ürünlerinden, yonga levha yüzde 15.6, ambalaj sandığı 26.2 azalmaya uğramıştır. Sanayi sektöründe önemli bir ara malı olan sülfürik asitteki gerileme ise yüzde 37.8'e ulaşırken, gübredeki düşüş yüzde 7.7 oranında olmuştur. Gübre üretiminin düşmesindeki başlıca neden, hükümetin gübre hammaddesi yerine mamul ithaline öncelik tanıması ve ithalat yapılan ülkelerdeki firmaların bu konudaki baskılarına boyun eğilmesidir.

Demir-çelik ürünlerindeki üretim azalmaları da ciddi boyutlarda bulunuyor. Demir üretimi yüzde 6.4 oranında düşerken, bu oran pik üretiminde yüzde 41.3'e tırmanıyor. Sıvı çelikteki azalma da yüzde 4.5 olarak belirleniyor. Şu anda karaborsada bulunabilen ampul üretimindeki gerileme ise yüzde 40 düzeyinde seyrediyor.

Açıkça

DOĞAN YURDAKUL

Maç

Takım perişan olmuş.Her hattı dağılmış. Yediği gollerin altından nasıl kalkacağını bilemiyor.

Takım kaptanı boylu boyunca serildiği yeşil çimlerin üzerinden tribünlere bakıp yardım arıyor. Maçı seyretmekte olan işçileri sahaya inmeye çağırıyor.

Ecevit'in Petrol-İş Genel Kurulunda işçilere yaptığı çağrı buna benziyor. Çene yarıştırmaktan, söz düellosundan başka bir şey yapmadığı halde çok yorgun düşmüş, işçileri yedek oyuncu yapacak.

İyi, güzel, işçiler sahaya insin.

Ama bu oyunun neresinde yer alsınlar? Kime ortak olsunlar? Hangi takıma girsinler?

Sahadaki maçın durumu herkesin gözlerinin önünde. Ortada kargaşalıktan başka bir şey yok. Anarşi ve terörden oluşan bu kargaşalığın da işçi sınıfıyla hiç bir ilgisi yok. İşçi sınıfı, hiç alakası olmadığı bu gerici kargaşalığa mı taraf olmaya çağrılıyor.

Gerçi bu kargaşalığın, bu anarşinin taraflarından biri işçi sınıfı adına hareket ettiğini iddia ediyor. Ama bunların yaptıklarının faşizmin ekmeğine yağ sürmekten başka bir şey olmadığı ortada. Bunlar hem MHP'ye, hem de Rusya'nın amaçlarına hizmet ediyorlar. Şefleri İsmail Bilen ise tamamen Rusya'dan emir alarak anarşiyi körüklüyor.

İşçi sınıfı bu takıma mı çağrılıyor?

CHP'ye yedek oyuncu olmaya çağrıldığına göre, bu takıma çağrılıyor demektir. Çünkü CHP bu takımdan kendini kurtarabilmiş değil. Kendini işçi sınıfıyla takviye de etse, sonunda götürüp işçi sınıfını onların kuyruğuna takacak.

Polonya'daki işçilere özenmişler. Oradaki işçiler tribünlerden sahaya inmişler.

Oradaki işçiler tribünden sahaya indiler ama Rusya ile oynadılar. Brejnev'i salladılar.

Siz sahaya indirdiğiniz işçileri Rusya'ya mı karşı çıkaracaksınız? Ne gezer!

Değil Rusya, anarşinin kaynaklarından MHP'ye bile karşı çıkacak gücünüz yok. Yok efendim parti kapatma çığırı açılmamalıymış, kapatılırsa oyları AP'ye gidermiş estek, köstek.

Sizin bu dizleri titreyen tutumunuzu göre göre işçi sınıfı nerenize güvensin de yanınıza gelsin?

İşçi sınıfı sahaya inecekmiş, devlet de hakem olacakmış!

Böyle bir hakemlik dünyanın neresinde görülmüş? Topu ayağına aldığın anda 142'den sarı kart, hakeme herhangi bir şey söyleyecek olsan 141'den kırmızı kart!

En iyisi Türkeş'i orta hakem yapmalı, Mehmet Ali Ağca ile Ferhat Tüysüz'ü de yan hakem, işkenceden işkence beğen.

Penaltı yerine idam, faul yerine grev ertelemesi, ofsayt yerine ücret dondurması.

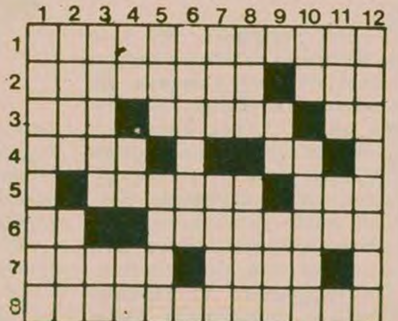
İktidara geldiklerinde pahalılıktan işçileri inletenler, anarşinin bir kaynağını besleyip can güvenliğini ortadan kaldıranlar "toplumsal sözleşme" diye işçi sınıfını satanlar, şimdi işçi sınıfı sahaya insin, bana yedek oyuncu olsun, devlet de hakem dursun, şu maçı kazanalım diyorlar.

Ne için?

Tekrar aynı işleri yapmak için. MHP'den, katil ve işkencecilerden hesap sormamak için iki süper devlet arasında cambazlığa devam etmek için.

Haydi canım sizde.

BULMACA

SOLDAN SAĞA: 1) Güney Anadoluda bulunan bir dağ silsilesi 2) Batı Müziğinde genellikle dini prensipleri konu alan sözlü eser, Daha iyi. 3) Bir taraf; Eskiden devlet görevlileri dışında kalan bütün vatandaşlar; TERSİ arseniğin simgesi 4) Düğüm; TERSİ Manganezin simgesi. 5) Ticari eşyayı saklamaya yarayan yer; Ağzımızın iki yanında yer alan öğütücü dişler. 6) İsimden isim türeten bir ek; Kendini bir şey sanan, cahil insanlar (çoğul) 7) Ucuz, ehven; TERSİ kağnının yekpare dingili. 8) TERSİ orduya ait bir durum almak

YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1) Normalden daha iri doğmuş bebek. 2) TERSİ müzikte ses topluluğu; Sahip. 3) TERSİ isimler (çoğul); TERSİ magnezyumun simgesi. 4) Hayvan yemi; Rütbesiz asker; TERSİ bir işaret zamiri. 5) Bir emir; "Sına" anlamında bir emir. 6) Kol kuvveti veya motorla işleyen küçük demiryolu arabası. 7) Avuç içi; "Bundan maksat" anlamında bir söz. 8) TERSİ yanıcı ve sıvı bir mineral; Atın üzerine konur. 9) TERSİ sodyumun simgesi; Halbuki anlamında bir söz. 10) Yılın bölümlerinden; TERSİ Söz. 11) TERSİ baş; TERSİ bir emir 12) TERSİ yurdumuzun en yüksek dağı.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

SOLDAN SAĞA: 1) Karikatürist. 2) Ilıcak; Sunta. 3) Letafet; asaK 4) ıM; reZ; amarA. 5) Au; 6) ıdaK Arda; dU. 7) narO; sA; rsaK. 8) Ağızkullanma

YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1) Kılıcına. 2) Alem; Dağ. 3) rıT; Sarı 4) İcar; Koz 5) Kafes. 6) akeZ; asU. 7) Aral. 8) Üs; auD. 9) Raum Ara 10) İnsaf; Sn. 11) Star; Dam 12) Takatuka.

Zürich, Ankara ve Araklı'dan okuyucularımızın soruları

sorular? cevaplar

EMPERYALİZMDEN ÖNCE FAŞİZM YoK MU?

SORU Faşizmin tırmandığını söylerken faşizmin aşağıdan yukarıya bir kitle tabanını oluşturarak, emekçi halk üzerinde tam bir tekelini kurmaya çalıştığını mı anlatmak istiyorsunuz? Yoksa yukarıdan aşağıya inşa edilmek istendiğini mi? Tırmanmak sözcüğü bu iki durumdan hangisini anlatıyor?

CEVAP Türkiye gibi ülkelerde faşizmin iktidara aşağıdan yukarıya güçlü bir kitle temeli oluşturarak gelmesi mümkün değildir. Faşistler elbette bir kitle temeli oluşturmaya çalışacaklardır. Ancak onların esas yöntemi darbeciliktir ve parlamentoda belli mevziler elde ettikten sonra hükümete katılıp oradan da darbe şeklinde bir sıçrama yapmayı planlamaktadırlar.

Bugün faşizm tırmanıyor derken, faşistlerin saldırılarını yoğunlaştırarak ve hükümetin himayesinden yararlanarak, bir yandan mahallelerde, semtlerde, okullarda, belli şehirlerde, Sunni kesimlerde, yani aşağıda bir yandan da devlet dairelerinde, polis içinde, hükümet içinde, yani yukarı mevziler elde etmekte olduklarını söylemek istiyoruz. Faşizmin tırmanması sadece bir saldırı değil, daha önemlisi mevziler elde etmektir. Ancak bu tırmanmanın çok güçlü olmadığı, özellikle son iki ay içinde MHP'nin talihinin yeniden tersine dönmeye başladığını da tespit etmeliyiz.

SORU Faşizm sadece MHP ve yan kuruluşlarından mı ibarettir? MHP'nin arkasındaki maddi güçler nelerdir?

CEVAP Faşist güçler bugün MHP etrafında toplanmış bulunmaktadır. 12 Mart döneminde MHP'li olmayan faşist unsurlar bile sonunda gelip MHP'ye katılmışlardır. Bu nedenle bugün ülkemizde faşizmi siyasi alanda MHP temsil ediyor diyebiliriz.

MHP'nin arkasındaki maddi güçlerden dayandığı sınıfları anlayacak olursak, MHP, Türkiye işbirlikçi burjuvazisinin en büyük toprakağalarının en gerici, en şoven, en saldırgan kesimlerine dayanmaktadır, onlardan beslenmektedir. Özellikle MHP'nin toprak ağası yönü ağır basmaktadır.

SORU Emperyalizmden önce emekçiler üzerinde katliam ve baskılar uygulanmadı mı? Faşizm neden emperyalizm döneminin olgusu olsun? (Zurich)

CEVAP Faşizmin tanımı, "Emekçiler üzerinde katliam ve baskı uygulayan rejimlere faşizm denir" şeklinde olsaydı belki haklı olabilirdiniz. O zaman gerçekten geçmişte ve günümüzde emekçilere baskı ve zorbalık uygulayan her rejime faşizm adını takmamız gerekirdi. Ama gerçek böyle değildir. Devrimciler 20.yüzyılda ortaya yeni çıkan bir olguya ad vermek durumunda kalmışlardır. 20.yüzyılda ortaya çıkan bu rejimin tek özelliği emekçilere baskı ve zulüm uygulaması değildir. Bu rejim "tekelci burjuvazinin en gerici, en şoven, en saldırgan kesiminin açık terörcü diktatörlüğü"dür. Görüldüğü gibi burada tayin edici olan sınıf meselesidir. Herhangi bir sınıfın terörcü diktatörlüğü değil, hatta genel olarak burjuvazinin diktatörlüğü de değil, Tekelci burjuvazinin en gerici...vb." kesiminin açık terörcü diktatörlüğü. Emperyalizm çağından önce tekelci burjuvazi ya da tekelci burjuvaziye bağlı işbirlikçi burjuvazi olmadığına göre bu sınıfların en gerici kesimlerinin diktatörlüğü faşizmin olması da mümkün değildi.(Böylece Ankara'dan T.Kostik'in bu konudaki sorusuna da cevap vermiş oluyoruz)

SORU Halkın Kurtuluşu'nun faşizm teorisini açıklar mısınız? (Ankara'dan T.Kostik)

CEVAP Halkın Kurtuluşu yukarda yapılan Marksist faşizm tahlilini reddetmektedir. Halkın Kurtuluşuna göre çağımızda tekelci burjuvazinin, hatta burjuvazinin tamamı gericidir ve burjuvazinin çeşitli kesimleri arasında bir fark yoktur. Bu nedenle faşizm tekelci burjuvazinin en gerici, en şoven, en saldırgan kesimlerinin diktatörlüğü değil, tekelci burjuvazinin tamamının gerici, şoven, saldırgan diktatörlüğüdür. Yani faşizm, çağımızda burjuvazinin tamamının uyguladığı bir rejimdir Bu durumda burjuvazinin iktidarda olduğu her rejim her zaman faşist diktatörlüktür.

Bu keskin kokulu "teori" aslında son derece teslimiyetçidir. Sonunda faşizm önünde gerçek bir boyun eğişe yol açmaktadır. Çünkü bu düşüncede olanlar, hakim sınıfların faşist olan kesimleriyle, faşist olmayan kesimleri arasında bir ayrım yapmamakta, hakim sınıfların bütününe aynı şiddetle saldırmakta, böylece faşizmi tecrit eden değil,onu güçlendiren bir siyaset izlemekte, hedef şaşırarak aslında faşizme hizmet etmekte, en sonunda da dünyanın en azgın diktatörlüğünün, Sovyetler Birliği'nin hizmetine girip onun sağa sola saldırttığı külhanbeyler haline gelmektedirler.

Bu yılın başında Guatemala'daki İspanya Büyükelçiliğine yapılan silahlı baskından hemen sonra çekilmiş bir göründü.

Orta Amerika'nın barut fıçısı

Guatemala iç savaşa kayıyor

- Şiddetin asıl kaynağı askeri cunta
- Silahlı muhalif gruplar birleşmeye çalışıyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ

İÇİNDE bulunduğumuz yılın başlarından bu yana Guatemala'daki politik şiddet bütün yoğunluğu ile devam edip durdu.

Geçtiğimiz Ocak ayında bir grup köylü ülkedeki İspanyol Elçiliğini Guatemala hükümetinin köylüleri ezmesini ve baskı altında tutmasını protesto etmek amacıyla işgal etti. Fakat, hükümet hemen güvenlik kuvvetlerini göndererek sözkonusu elçilikteki köylülere saldırttı. Bu saldırının sonucunda tam 30 kişi öldü.

Yine öldürülenlerin cenaze törenlerine katılmak için başkent sokaklarına dökülen binlerce kişinin üstüne güvenlik kuvvetleri hükümetten aldığı emirle ateş açtı ve birçok kişiyi öldürdü.

Guatemala hükümetinin bu baskıları ülkede gittikçe yayılan şiddet eylemlerine ve tepkilere yol açıyor.

Hükümete karşı olan silahlı örgütler ülkede uygulanan askeri baskıya ve denetime karşı mücadelelerini gittikçe şiddetlendiriyorlar. Hükümete karşı olan gerillalar özellikle dağlık bölgelerde, ülkenin kırsal bölgelerindeki bazı kentlerde mücadelelerini sürdürüyor. Bunun yanında, silahlı eylemler başkente kadar bile uzanıyor. Örneğin, ülkenin El Quiche bölgesinde, gerilla kuvvetleri geçen şubat ayında devriye gezen bir düzine kadar hükümet askerini öldürdü.

Diğer yandan, Guatemala'daki "İhtilalcilerin Devrimci Örgütü", geçen mart ayında belli bir süre için ondan fazla köyü içine alan bir bölgeyi ele geçirdi. Yine gerilla kuvvetleri "Milli Polis Teşkilatı"nın başkanı ve başkan yardımcısının arabasına karşı bir saldırıda bulundu. Bu arada gerilla güçlerini tarafsızlaştırmakla görevli üst düzeydeki bir subay öldürüldü ve ülkenin İçişleri Bakanlığına karşı bir suikast yapıldı.

Askeri tahminlere göre, son altı ayda gerillakuvvetlerince öldürülen hükümet askeri sayısı 100'ü buluyor.

Geçen mayıs ayında "İhtilalcilerin Devrimci Örgütü" "İhtilalci Silahlı Güçler" ve "Guetemala Emek Partisi" ortak bir bildiri yayınlayarak, ülkenin tüm ilerici güçlerini "devrimci bir ittifak" kurmaya çağırdılar.

Guatemala askeri yetkilileri ülkedeki denetimlerini sağlamlaştırmak için her türlü muhalefete karşı baskı yöntemleri uyguluyorlar. Kentlerde kitle katliamları ve devlet baskısı artık olağan şeyler haline gelmiş bir durumda. Gerillaların etkin olduğu bölgelerle başedebilmek için hükümet askeri güçlerinin yüzde 50'sini ayırmış durumda. Diğer yandan yarı askeri sağ örgütler hükümetle birlikte bir dizi kaçırma ve muhalefet mensuplarını öldürme eylemlerine karışıyor. Sözkonusu sağ örgütlerin mensupları son altı ayda San Carlos Üniversitesine karşı bir dizi silahlı saldırıda bulundu. Çünkü bu üniversite hükümete karşı muhalefetin önemli merkezlerinden biri olarak tanınıyor. Ve şimdiye kadar öldürülen çeşitli muhalefet önderlerinin sayısı 1000 kişi olarak tahmin ediliyor.

Aslında Guatemala hemen her Orta Amerika ülkesi gibi geri bir ekonominin tipik özelliklerini gösteriyor. Ülkedeki gelirin büyük bir kısmına zenginler el koyarken, geri kalan çok az kısmı ise yoksul kitleler arasında paylaşılıyor. Ülkedeki nüfusun yarısını oluşturan yerli Hintliler, dünyanın en yoğun baskısına maruz kalıyor ve en amansız bir biçimde sömürülüyorlar. Bu yüzden ülkedeki toplumsal çelişkiler gittikçe şiddetleniyor.

Şunu belirtmek gerekir ki, Arbenz başkanlığındaki demokratik hükümetin 1954'te devrilmesinden sonra, ülke askeri bir cuntanın denetimi altında bulunuyor ve şiddet günlük hayatın bir olgusu haline gelmiş bir durumda. Devlet terörü arttıkça ülkenin her tarafı kargaşalığa daha çok saplanıyor. Bu yüzden yerli ve yabancı birçok siyaset adamı ülkeyi terketmek zorunda kalıyor. Bu konuda gazeteciler şöyle diyorlar: "Guatemala Orta Amerika'nın barut fıçısı oldu ve iç savaşa doğru kayıyor."

Guatemala askeri diktatörü General Romeo Lucas Garcia ülkede gittikçe yaygınlaşan siyasi şiddetin baş sorumlusu olarak gösteriliyor.

HALKLARIN DÜNYASI

Çiğdem Kömürcüoğlu

İran'da hükümet sorunu

Homeyni hâlâ Beni Sadr'ın ayağına zinciri bir takıp bir çıkarıyor. Dolayısıyla İran'da hükümet sorununun çözüme ilerlemesi ayağına zincir takılmış adamın, iki üç adımda bir sendeleyerek yürümeye çalışmasına benziyor.

Beni Sadr'ın başbakan adaylarını onaylamayan Homeyni, sonunda ona bakanları onaylayıp, onaylamama yetkisi verince Beni Sadr Ekonomi, Planlama ve Dışişleri gibi tayin edici Bakanlıkları veto etti. Böylece hükümet sorunu yeniden kilitlendi.

Aslında Beni Sadr'ın itirazı tek tek bakanlara değil, bizzat Başbakan Ali Recai'nin kendisinedir. Ali Recai, Beni Sadr ile Ayetullah Beheşti arasında hüküm sürüp giden iktidar mücadelesinde, Beheşti'nin öne sürdüğü ve Başbakan olarak kabul ettirdiği bir piyondur. Beni Sadr, bilgisiz ve görevin adamı olarak görmediği Ali Recai konusunda görüşlerini baştan beri ortaya koymuştur. Hatta "İslam üzerine yalanlar söyleyen şarlatanların değil, bilgili kişilerin ülkeyi yönetmesi gerekir" diyen Beni Sadr, görüşlerini hem de diplomatik dilde hiç rastlanmayan bir açıklıkla dile getirmiştir.

Gerçekten de 1979 yılında 10 ay boyunca Eğitim Bakanlığı yapan Ali Recai'nin bu süre boyunca yaptığı tek iş tüm üniversiteleri ve okulları kapatmak olmuştur. İslam ideolojisini kurumlaştırma adına girişilen bu eylem, ülkede kargaşalığı artırmak ve Beheşti'nin İslam Cumhuriyeti Partisini güçlendirmekten başka bir işe yaramamıştır. Ali Recai'nin ne ülkenin iç ve dış sorunları hakkında bilgisi, ne de önderlik deneyi, ne de mücadeleci bir kişiliği vardır. Beheşti'nin İran'da iktidar çarklarını, perde gerisinde dilediği gibi çevirebilmek için seçtiği bir kişidir.

İran'ın ihtiyaçlarıyla Beheşti'nin hırsı ve çıkarları tam bir çelişme içindedir. Beheşti ve İslam Cumhuriyeti Partisinin önde gelenleri, varlıklarını korumalarının yolunu, İran'da kargaşalığın sürmesinde, işleyen güçlü bir devlet mekanizmasının oluşturulamamasında ve devrimin ekonomik ve sosyal taleplerinden uzaklaştırılmasında görmektedirler.

Çünkü Beheşti'nin ordu, aydınlar, işçiler arasında bir desteği yoktur. Gençlik içinde örgütlediği fanatik gruplara dayanmaktadır. İkincisi halkın İslam dinine ve devrime inancını sömürmektedir. Dolayısıyla kitleleri sürükleyebilmek için rehineler sorunu gibi, İran'ın komşularıyla anlaşmazlıklarının körüklenmesi gibi ulusal sorunlar yaratmaya çalışmaktadır. Cumhuriyetçi İslam Partisinin önde gelenlerinden biri, "ABD ile çatışma olmazsa, devrimimiz yoldan çıkar" diyerek durumlarını gayet açık bir şekilde ortaya koymuştur.

Beni Sadr ve Dışişleri eski Bakanı Sadık Kutbzade gibi İran'ın sorunlarını açıkça gören kişilerin ise işleyen bir devlet mekanizması oluşturup yürütecek güçleri yoktur. Çünkü Beni Sadr da geniş halk kesimlerini kucaklayacak bir örgütlenme yaratamamıştır. Siyaset hâlâ saraylarda, kapalı kapılar ardında tespit edilmekte, Beni Sadr ise şu bakanın atanıp, diğer bakanın atanmamasını sağlamaya çalışmakla uğraşmaktadır.

Homeyni'nin tutumu, İran'da siyasetin ne yönde gelişeceği konusunda hâlâ belirleyici bir rol olmaktadır. Ne var ki Homeyni'nin de bugüne kadar düzgün bir çizgi izlememesi, Beni Sadr ile Beheşti arasında hakemlikten vazgeçmemesi, İran'da güçlü bir hükümetin oluşturulamamasında etkili olmuştur.

Sadık Kutbzade, Dışişleri Bakanlığından ayrılmadan önce Time muhabiriyle yaptığı bir görüşmede, hükümetin ancak rehineler sorununu çözmesi halinde yaşama şansı olabileceğini belirtmişti. Ve İran'la ABD'nin sorunlarını, açık ve dürüst görüşmeler yoluyla çözebileceklerini söylemişti.

Şimdi de ABD Dışişleri Bakanı Muskie, rehineler sorununun çözülmesi yolunda olumlu gelişmeler olduğunu söylemektedir. Muskie'nin açıklaması, ne ölçüde gerçeği, ne ölçüde de ABD yönetiminin umudunu ifade etmektedir, burası henüz açıklık kazanamamıştır. Çünkü daha önce de sorunun çözümü yolunda adımlar atılmış, ama her iki ülkede de yöneticilerin iç siyaset hesapları sonucu gelişmeler tersine dönmüştü. Bugün de İran'da güçlü bir hükümet kurulmadan rehineler sorununun çözümü zor görünmektedir.

Kremlin sıkışınca Batılı radyoları parazitliyor

Moskova'da bilgi almak için geceyi beklemek gerek

DIŞ HABERLER SERVİSİ

ÖNCELERİ bir şairimizin yerinde kullanılmış bir dizesinin ardına sığınmaya çalıştılar. "Antenler yalan söylerse" dediler. Ama öyle olaylar oldu ki, "Antenler yalan söylerse" dizesini kullanmaya bile cesaret edemez oldular. Göz var, izan var, tanklar Antonov'larla Kabil'e iniyor. Gece yarısı da olsa, sokağa çıkma yasağı da olsa, tank sesi, uçak sesi duyulmaz mı? Sonra insanlar kör değil ki. . . Bakıyorlar havaalanına sıra sıra askeri ve sivil uçaklar sandıklar boşaltıyor.

Sonra, sıra daha merkezi bir ülkeye geldi. Polonya, Polonya'da hayat, yani yüzbinlerce işçinin ayağa kalkması, antenlerden de gürdü. Brejnev, Gierek'i işçilerin üzerine sürdüremedi. Ama Varşova'dan Gdansk'a kadar her yerde gözü kulağı olan insanlar vardı. Gazeteciler vardı. Gördüklerini, duyduklarını, yaşadıklarını onbinlerce insana iletmekle görevli basın mensupları vardı. Onlar, birçok şeyi göze aldılar, hakarete uğradılar, engelleri aştılar. Resim çektiler, teyplerinin bantlarını grevci alkışları ve nidalarıyla doldurdular. Brejnev'in başı ağrıdıkça ağrıyordu. "Sosyalist ailenin bir çocuğu haşarılık etmeye başlamıştı. Ne yapmalı ki?"

"En iyisi" diye düşündü Kremlin'deki korkulu diktatör, "Polonya gerçeğini dışarı sızdırmayalım!" Ve 20 Ağustos 1980 günü saat 15.45'ten itibaren Lençe yayın yapan İngiliz BBC, Amerika'nın Sesi ve Batı Almanya'nın Sesi radyolarının yayınları 7 yıldan bu yana ilk kez parazitle susturulmaya başlandı. Tabii, bu tutum Moskova'nın Polonyalı grevcileri "Salgın bir nastalığa tutulmuş anarşistler" olarak değerlendirmesinden kaynaklanıyor. Brejnev şöyle düşünüyor: "Mesele bir Lech Walesa ile sınırlı değil ki. . . Zaten öyle olsaydı, adama sosyalizm ve proletarya enternasyonalizmi ilaçlı bir kükürt iğnesi vururduk, olurdu biterdi. Ama 100 bin, 200 bin işçi greve kalkmış. . . Üstelik bunların bir kısmı Çekoslovakya, bir kısmı da Doğu Almanya sınırına yakınmış. Komşuda yangın olsa, evde neler olmaz ki?. . ."

Brejnev, bu kuşkusunu yenmek için, açmış kesenin ağzını, haberlerin yayılmasını önlemek için parazit makinalarına dua etmeye başlamış. Üstelik, uzmanların bildirdiğine göre, bir yayını parazitle bozmak, normal bir yayın yapmaktan üç kat daha pahalıya mal oluyor.

Ama Moskova ve Doğu Avrupa radyoları öyle radyolar ki, haberler her gün aynı, yorumlar her gün aynı. Tatsız tuzsuz birer propaganda bülteni sanki. Üstelik de oldukça düzeysiz. Eee, Sovyetler Birliğinde ve Doğu Blokunda yaşayan insanların öğrenmek, bilmek, araştırmak ihtiyacı yok mu? Var. Onlar da Moskova Radyosunun dışındaki radyoları dinliyorlar. Ünlü Massachusetts İnstitute of Technology (MİT)'nin yayınladığı bir araştırmaya göre, BBC Doğu Avrupa'ya yönelik 38 saatlik yayınla 10 milyon dinleyiciyi, Batı Almanya'nın Sesi ise 19 saatlik yayınla 8 milyon dinleyiciyi etkiliyor. MİT'in raporuna göre bu sayılar, uluslararası gerginliğin arttığı dönemlerde daha da yükseliyor.

Yabancı radyoların bu kadar çok dinleyicisi olduğunu bilen Kremlin yönetimi, "önemli bir olayda" parazit yayınına başlamayı artık gelenek haline getirmiş. 1956 Macaristan, 1968 Çekoslovakya ve 1980 Polonya gerçeğini gizlemek için, hep aynı yönteme başvurmuş.

Batılı gazeteciler, bu haberi alır almaz, Moskova'da Dışişleri Bakanlığının sözcüsüne gitmişler. "Parazit mi? Ne paraziti?" yanıtı ile yetinmek zorunda kalmışlar. Kremlin yaptığını da açıkça söyleyemiyor. Çünkü işin arkasında Helsinki Anlaşmaları var. Üstelik parazit yaptıklarını kabul ederlerse, bir zaaf belirtisi olarak yorumlanmayacak mı?

Ama parazit pek fazla etkili olamıyor. Örneğin; son parazit saldırısından sonra BBC, Doğu Avrupa'ya yönelik yayınlarını 20 dakika artırdı. Hem de 20 haber dakikası.

Önceleri CIA, şimdi ise Amerikan Kongresi tarafından finanse edilen Özgürlük Radyosu" ve "Hür Avrupa Radyosu" yetkilileri ise, 33 milyon dinleyiciye hitap ettiklerini açıklıyor. Parazite karşı çeşitli önlemler de var. Moskova'da sık sık eş-dost arasında teknik bilgi alış-verişi dolaşır. "19 metreden Kanada Radyosu var. Hiç parazit yok. Japon Radyosu da fena değil. Ama gece yarısı başlıyor".

Haber öğrenmek isteyen Sovyet vatandaşı arıyor, tarıyor, sonunda işin kolayını keşfediyor. Bir yandan Kremlin'in parazitleme konusunda henüz tam yetenekli olmadığını söyleyen Batılı uzmanlar, bir yandan da çeşitli teknik kolaylıkları açıklıyorlar. Örneğin, teknik sözlükte "Şafak dokunulmazlığı" denen bir olay var. Gecenin belirli saatlerinde, ionosfer tabakası, radyo dalgalarını son derece kolay bir şekilde iletiyor. Parazitleri ise tıkıyor.

Rus yönetiminin, Batılı radyoları parazitlemesi konusunda bir yazı yazan "L'Express" muhabiri, makalesini şöyle bitiriyor: "Moskova'da aydınlık görmek için geceyi beklemek gerek. . ."

Çamkıran'ın...

(Baştarafı 1. sayfada)

Çamkıran'ın konferansının baltalanması için işbirliği yaptılar. Konferansa gelen birçok Türkiyeli işçi, sahte solcular tarafından tehdit edildiler ve konferansa sokulmadılar. Türkiyelilerin sorunlarını yerinde incelemek ve MHP'nin yurtdışındaki faaliyetlerini araştırmak üzere Avrupa'da bulunan Mustafa Kemal Çamkıran olaya ilişkin olarak şu açıklamayı yaptı:

"Işin ilginç yanı şudur ki, MHP'nin kanlı tertip ve eylemlerini açığa çıkardığımız ve Avrupa kamuoyunu MHP'ye karşı harekete geçirmeye çalıştığımız bir sırada kendisine 'devrimci' diyen zorbalar, toplantımızı basmak istemişlerdir.

"Bütün tehdit, tertip ve saldırıya karşı hiç bir güç TİKP'nin MHP'ye yeni ve son derece ağır darbeler indirmesini önleyemeyecektir. Önümüzdeki günlerde MHP'nin Avrupa'daki karanlık faaliyetleri hakkında önemli bilgiler ve belgeler açıklayacağımızı da bu vesile ile duyuruyorum.

"Avrupa hükümetlerini ve kamuoyunu, faaliyetlerini Avrupa'da sürdüren bu anarşi ve terör örgütlerine karşı artık en etkin önlemleri almaya çağırıyorum.

"Saldırganların başını çeken elebaşıların isimleri tespit edilerek Fransız makamlarına bildirilecektir."

Polonya'da...

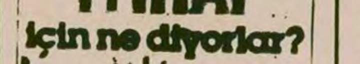
(Baştarafı 1. sayfada)

son derece olumsuz olduğunu tekrarlayan Parti Birinci Sekreteri, yakın bir gelecekte Parti Kongresinin toplanacağını ve yönetimin anlaşmalara uyacağını söyledi. Daha sonra kent vilayet merkezinde 700 Partili kadro önünde bir konuşma yapan Kania, Partinin işçilerle birleşmekte çeşitli zaaflar gösterdiğini kabul etti. "Partinin otoritesini kabul ettirmek için işçi sınıfı ile yoğun ve sıkı ilişkiler kurmalısınız" diyen Stanislaw Kania, daha önce işbaşında bulunan yöneticilerin (Gierek'in) Polonya'nın somut sorunları yerine, "Uluslararası büyük sorunlarla" uğraşmayı yeğlediklerini söyledi.

YÖNETİM TEHDİTLERİ SÜRDÜRÜYOR

Varşova'dan gelen haberlere göre Polonya hükümeti çeşitli sözcüleri aracılığı ile, henüz sona ermemiş olan grevlere karşı tehditkar tutumlarını sürdürüyor. Radyo-televizyondan bir konuşma yapan resmi "Polytika" gazetesinin Yazıişleri Müdürü, şimdiye kadar yapılan grevlerin haklı olduğunu ve taleplerin karşılanacağını, "Ancak bundan sonra grevlerin yapılmaması gerektiğini" söyledi. Sözkonusu kuralların, bölge yöneticilerine daha fazla yetkiler veren yasalar hazırladığı gelen haberler arasında yer alıyor.

İTİRAF için ne diyorlar?

(Baştarafı 1. sayfada)

içindeler. Fakat bu iktidardan bunu beklemek büyük hatadır. AP milletvekillerinden meselenin bilincine varmış insanlar olduğunu sanıyorum. Bu milletvekillerine büyük bir iş düşmektedir."

ABBAS ESEN (AP'Lİ EMEKLİ BİR İŞÇİ):

"Belgelere ve ispata dayanan, Aydınlık gazetesindeki yayın dikkate alınmalı, devlet harekete geçmelidir. Bizim gibi masum insanların böyle zalimlerin elinden kurtulması şarttır. Hükümetin suskunluğu MHP'yi korumasından geliyor. AP bu tutumu terk etmelidir."

MAHMUT KÖSE (ULUKIŞLA BELEDİYESİ GENEL-İŞ BAŞTEMSİLCİSİ)

"İtiraf yayınını ilgiyle izledim. Çok beğendim. Faşist cinayet örgütü MHP'den hesap sorulmalı AP hükümeti MHP'yi korumaktan vazgeçmelidir."

CHP ANTALYA ESKİ İL BAŞKANI TURGUT ACAR

"Aydınlık'ın bu yayını MHP'nin nasıl bir cinayet şebekesi olduğunu teşhir eden dört dörtlük bir yayındır. Son derece önemli oldu."

ANTALYA'DA KURTULUŞ'UN ÖNDE GELENLERİNDEN BİRİ

"Aydınlık'ın yayını faşizme karşı mücadele açısından çok önemli. Ben bazılarının iddia ettiği, bunlar zaten bilinen şeylerdi, MİT içinde bir hesaplaşmadır gibi görüşlere katılmıyorum. İmkan olsa da bu yayın en ücra köşelere kadar ulaştırılsa. Yayın faşizmin teşhiri açısından çok önemli.

Türkiye...

(Baştarafı 1. sayfada)

Cengiz Korkmaz, Nebahat Tosun Fatsa Belediye Başkanı Fikri Sönmez ve arkadaşlarına yapılan işkenceler hakkında soruşturma istendiği hatırlatıldıktan sonra. Türkiye'nin Londra Büyükelçisi Vahap Asıroğlu'nun bu konuda gönderdiği cevabi mektubuna da yer veriliyor. Bu mektupta şöyle denildiği bildiriliyor:

"Sıkıyönetim makamları işkence yapıldığı yolundaki 39 ihbarı incelemiştir. 14 olay hakkındaki soruşturma tamamlanmış ve iddiaları kanıtlayacak delil bulunmadığından takipsizlik kararı verilmiştir. Geriye kalan 25 olayın soruşturulmasına ise devam edilmektedir. Halk da bu konuda Sıkıyönetim makamlarına yardımcı olmaktadır"

Af Örgütü, Büyükelçiye yeniden başvurarak gelişmeler hakkında kendilerine bilgi verilmesini istediğini belirtiyor.

MENDEKLİ'YE YAPILAN İŞKENCE

Af Örgütünün bülteninde muhabirimiz Gülseren Mendekli'ye yapılan işkence konusunda ise şöyle deniliyor:

"Temmuz ayında sol eğilimli Aydınlık gazetesi İstanbul'un Kartal semtindeki askeri karargahta ve Gayrettepe'deki İstanbul polisinin 1. Şubesinde yapılan işkenceler konusunda iddialar yayınladı.

"Aydınlık gazetesi muhabiri Gülseren Mendekli, bir subay ve erin teröristler tarafından öldürüldüğü bir olay yerinde araştırma yaparken orada bulunan başka kişilerle birlikte gözaltına alınmıştı.

"Kendisine önce hakaret edildiğini, sonra dövüldüğünü, askerlerin kafasını duvara vurduğunu bunların da karargahta yapıldığını anlattı. Daha sonra diğer tutuklularla birlikte Gayrettepe'deki polisin 1. Şubesine götürüldü ve orada kendisine elektrik şoku ve falaka ile işkence yapıldı Tecavüz tehditlerine maruz kaldı Mendekli diğer kişilerin de benzer olaylarla karşılaştıklarını anlattı.

"Askeri karargahta bayılmış ve Haydarpaşa Hastanesine kaldırılmıştı. Mendekli, tutuklanan iki kişinin işkence yüzünden öldüğünü anlatıyordu. Kendisini siyasi polis merkezine götüren araçta gözlerini kapatan bağın altından bakarak gördüğü kişinin Aziz Aras olduğunu belirtti.

"Bir lise öğrencisi olan 18 yaşındaki Şengül Kayabaşı 30 Haziranda öldü. Mendekli onu alıkonuldukları askeri karargahta gördüğünü açıkladı.

Af Örgütünün Türkiye ile ilgili yazısı şöyle sona eriyor: "Türkiye'den gelmekte olan ve miktarı hızla artan işkence iddialarına karşı mektuplarınızı lütfen Başbakan Süleyman Demirel - Ankara Türkiye adresine postalayın'

"Ülkü...

(Baştarafı 1. sayfada)

14 Şubat 1977 idi. Akşam işten çıkınca derneğe gittim. Kapıda üstümü yokladılar ve bende "Yaralayıcı alet olup olmadığını" sordular. Üstümdeki kama tipi bıçağı verdim. Tabii çıkarken geri verdiler.

"Seminerde, okulların ve mahallelerin komünistlerden nasıl temizleneceğini anlatıyorlardı.

"O zamanki dernek başkanı olan Mithat semineri veriyordu. İlkönce lisedeki ülkücülerin neler yapacaklarını, nasıl yapacaklarını anlattı. Yanındaki Gani, Çolak diye bilinen Mahmut İlker ve Bahri Can ona yardımcı oluyorlardı.

"Başkan Mithat "Okullardaki küçük yılanların değil, önce büyük yılanların temizleneceğini sonra sıranın küçük yılanlara geleceğini" söylüyordu. "Silifke Lisesindeki önder komünistleri önce temizleyip daha sonra küçük komünistlerin temizleneceğini" söylüyordu. Bunun üzerine orada bulunan lisedeki ülkücülerden Gani, Bahri Can, Çolak Mahmut, Durmuşali Yalçıntaş, Abdülaziz Kaplan ve Sadık Örs bu işle görevlendirildiler. Nitekim bunlardan Sadık Örs 1979 Aralığında lisede Halil Ersoyoğlu adlı öğrenciyi bıçaklayarak ağır yaraladı.

PİM'İ BOMBALAMA OLAYI:

"O zaman Bezdar İşhanında birinci katta bulunan Pahalılık ve İşsizlikle Mücadele Derneği'ni (PİM) bombalama emri verildi. 21 Haziran 1977 tarihinde dernekte toplandık. Dernek Başkanı Mithat, odasında bize neler yapacağımızı anlattı. İlkönce sakin bir anı bekleyecektik. Sonra ikişer üçer giderek, Galeri Okan'ın önünde toplanıp bekleyerek birden dinamiti atıp yine sakin bir şekilde derneğe dönecektik. Öğleye doğru ben, Gani, Çolak Mahmut ve Sadık Örs dernekten çıktık. Dinamiti Başkandan alan Labon Celal arkamızdan geldi. PİM'in Galeri Okan'a bakan penceresine yanaştık. Dinamiti ateşlemeye hazırlanan Labon Celal bize pencereye bakmamızı söyledi. Birden bir arkadaş penceredeki tel örgüyü farketti. Bu durumda dinamiti atamazdık. Çok sinirlendik, derneğe acele bir arkadaşı gönderip ne yapacağımızı sordurttuk. Başkan gönderdiğimiz bir arkadaşa bir çanta vermişti. Çantayi Gani'ye verdi, içinden önce bir not çıktı. Notta 'PİM'in kapısını kırarak, her tarafı kırıp dökeceksiniz' diyordu. Çantada balta, çekiç, demir çubuklar ve bıçaklar vardı. Binaya çıkıp PİM'in kapısına vardık. Kapı kilitliydi, kırıp içeri girdik. İçerdeki daktiloyu, Atatürk'ün resmini, masa ve sandalyeleri ve bütün camları kırdık, tahrip ettik. Ertesi gün polis, her yerde bizi arıyordu. Ama biz o gün kaçıp Mithat'ın Pazarkaşı Mahallesindeki evinde saklandık. İki gün orada kaldık.

BAŞKA ZORBALIK VE SALDIRI OLAYLARI:

"Bir gün bize bir talimat geldi. Pazar akşamı Pazarkaşı Mahallesindeki Tekir Ambarı yanında toplanacaktık. Nöbetçilere parola bildirilecekti. Parolayı bilmeyen cezalandırılacaktı. Parola şöyleydi: 091121. Akşam toplantık. Yeni gelen arkadaşlarla konuşuyorduk. Çoğu Erdemli ve Gülnar ilçelerindendi. Akşamları saat dokuzdan sonra gelip geçenlerin önünü keserek kimlik sorar, beğenmezsek döverdik. Genellikle dövdüğümüz solcu idi. Bazı kişilerden para da isterdik. Vermezse zorla alırdık. İşte o akşam bizi toplu halde gören biri polise haber vermiş. Yollarda bekleyen habercilerimizden birisi bize haber getirdi ve dağılmamızı söyledi. Biz çeşitli yerlere dağıldık. Bu seferki görevimizde ise çeşitli yerlerdeki insanları yakalayıp, soyup, dövecektik. Ve bunun hesabını da ÜOD Başkanı Mithat'a verecektik.

"Benim de dahil olduğum bir grup Pazarkaşı Mahallesinden Say Mahallesine inen yolda bir adamı yakaladık. Önce parasını aldık. Sonra görüşünü sorduk. "Ne sağcıyım, ne de solcuyum" dedi. Çok sinirlenmiştik. Adamı kötü bir şekilde dövdük. Sonra evine kadar izledik. Çıkıp çıkmayacağını bekledik. Sabaha karşı evlere dağıldık. Yanımızda Sadık Örs Gani, Bahri Can, Çolak Mahmut vardı.

YENİ BİR GÖREV DAHA

"Bir gün bana bir talimat geldi. En kısa zamanda derneğe gelmemi istiyorlardı. Ben Mukaddem Mahallesinde oturuyordum. 11.9.1977 Pazar günü akşamı evden doğru derneğe gittim. Akşam Başkanın beni odasında beklediğini söylediler. 'Sana bir görev vereceğim, bu görevi yerine getireceksin' dedi. 'Eğer yakalanırsan da bizim görevlendirdiğimizi kimseye söyleme, eğer söylersen çok büyük cezaya çarptırılacaksın' dedi. Bana, 'Akşam seminerden çıktıktan sonra tek başına kendi mahallende yazı yazacaksın ve kendi sokağına da Ülkücüler Sokağı yazıp sabahleyin doğru derneğe geleceksin' dedi. Bana duvarlara yazılacak sloganların adını verdi. Bu sloganlar şunlardı: Zam zulüm işkence işte CHP, Doğudan batıya güneş, Başbuğ Alparslan Türkeş, Kanımız aksa da zafer İslamın, ÜOD ve MHP yazılarıydı. Ben seminerden çıktıktan sonra elimdeki çantayı açıp baktım. İçinde iki kutu kırmızı boya vardı. Tabii fırçalar da. Oradan ayrıldım. Doğru eve gittim. Boyaları hazırlayıp kendi sokağıma ve çevreme tespit edilen yazıları yazdım.

"Günler geçiyordu. Biz yine adam dövmeye paralarını almaya ve sokaklara yazı yazmaya devam ediyorduk. Bir gün akrabalarıma gittim. Orada komşuları olan devrimcilerle tanıştırdılar. Akrabalarım benim ülkücü olduğumu onlara söylemişti. Onlarla iki saate yakın konuştum. Gerçekten çok haklıydılar. Ben bir işçiydim ama MHP'nin içinde bulunuyordum. Ve zamanla devrimcilerle konuşmaya başlamıştım. Onlar her defasında bana MHP'nin halkla bir ilişkisi olmadığını ve faşist bir parti olduğunu, dolayısıyla halkın düşmanı olduğunu örneklerle anlatıyorlardı... Artık gerçekleri görmeye başlamıştım. Devrimcilerin sayesinde içine düştüğüm bataklıktan kurtuldum. Artık ben de halk saflarına katılmıştım.

ÇAĞRI

"Siz MHP'nin ve ÜYD saflarındaki işçi-köylü çocukları, şöyle etrafınıza bir bakın. Neredesiniz? Neyin mücadelesini veriyorsunuz? MHP'yi şöyle inceleyin o zaman göreceksiniz ki MHP karanlık bir parti olup Türkiye'deki anarşinin kaynaklarından birisidir. Genç yaştaki arkadaşların eline silah verip, insanları öldürttükten sonra onların hayatlarıyla oynamaktadır. MHP gücünü binlerce dönüm arazileri olan toprakağalarından, fabrikatörlerden almaktadır. Oysa siz kimin evlatlarısınız, kimin çocuklarısınız? Türkeşlerin mi? Yoksa fakir halkın mı? Ben bir köylü çocuğuyum. Ve MHP'nin görüşlerinden ayrılarak halk saflarına katıldım. Sizleri de halk düşmanı olan MHP'nin görüşlerini terketmeye, halk saflarına katılmaya çağırıyorum."

günlük

CHP'nin sağ kanadı

(Baştarafı 3. sayfada)

göstererek faşizmin üstesinden gelme yollarını kapatıyorlar. Son seçimlerde Türkiye'nin en büyük oy potansiyeline sahip olduğunu gösteren hakim sınıfların büyük kısmını temsil eden ve bir ölçüde geniş orta sınıf kesimlerini de içeren bir partiyi faşizmin odağı ilan etmek gerçeklerle bağdaşmıyor. Böyle hatalı bir saptama, faşist odağa, MHP'ye yarıyor.

Dördüncüsü, 31 parlamenter CHP'nin faşizme karşı mücadeleye nasıl önderlik etmesini istiyorlar? Kime önderlik edilecektir? Kiminle birleşilecektir? Örneğin AP gibi büyük bir parti düşman ilan edilince geriye CHP'nin sırtındaki "kene"ler yani Moskovacı TKP ve gruplar kalıyor. Zaten 31 parlamenterin "anti-tekel" güçler şeklinde kullandıkları deyim bu grupların kendilerine taktıkları addır.

Beşincisi, bugüne kadar görüldüğü gibi son bildiride de açığa çıkan gerçek, CHP'de kendilerine "sol kanat" adını takan parlamenterlerin CHP'nin birliğini değil, CHP ile revizyonist grupların birliğini amaçladıklarıdır. Burada kastedilen birlik, sonuçta CHP'nin Moskovacı gruplarca esir alınmasıdır. Son yıllardaki hataların bir üst düzeyde tekrarlanarak CHP'nin iyice zayıf düşürülmesinden yararlanacak olanlar sadece revizyonistler değil, bir bakıma sağcılardır da. CHP'li 31 parlamenterin açık mektubunu Tercüman'ın manşet yapması bu yüzdendir.

Sonuç olarak CHP'li parlamenterlerin açık mektubu ne niyetle yazılmış olursa olsun, CHP'yi "sol"a değil TKP'ye, Moskova'ya çekmeye yöneliyor. Böyle bir yöneliş de şüphesiz en azgın sağa yönelmek demektir. İşçiden yana olmak, bugün dünyanın en büyük ve tarihi mücadelesini veren Polonya işçisinin mücadelesinin yanında olmak demektir. Köylüden yana olmak, Vietnam istilacılarına karşı direnin Kamboçya köylüsünü desteklemekle olur. Bağımsızlıktan yana olmak ise, en başta -CHP'nin sustuğu bir noktada- Afganistan'daki özgürlük savaşına omuz vermekle olur.

Çoğu samimiyetle solcu olan ve halktan yana geçmişleriyle tanıdığımız CHP'li parlamenterlerden böyle gerçek bir solculuk beklenir, yoksa TKP'nin yaydığı önyargıların peşine takılmak değil.

Bugün, dünya ve Türkiye tarihinin yolunu kesen güç Sovyetler Birliği'dir. Dünyada sağcılığın merkezi Waşhington'dan Moskova'ya kaymış bulunuyor. Yeni durumu kavramazsak, niyetimiz ne kadar sol olsa da sağa kazık çakmaktan kurtulamayız.

Demir Döküm...

(Baştarafı 3. sayfada)

Sendikasınca yapılan baskılar üzerine istifa etti ve yetki yine kesinleşemedi. Prof. Kerim Silivrili'nin Devrimci Maden-İş yetkililerine "Hangi heyet bakarsa baksın yetki sizdedir. Ancak ben canımı pazarda bulmadım" dediği öğrenildi.

Eski Bilirkişi Heyetinin raporu dosyada saklı olmak üzere yeni bir Bilirkişi Heyeti oluşturuldu ve incelemelere devam edileceği bildirildi. Konu ile ilgili davaya bugün İstanbul 2 nolu İş Mahkemesinde devam edilecek.

"SABRIN DA SINIRI VARDIR"

Cağaloğlu'nda basın toplantısı düzenleyen Demir Döküm işçileri ve Devrimci Maden-İş Silahtar Şubesi yetkilileri yetki sorununun daha fazla oyalanmadan bir an önce çözümlenmesini istediler.

Şube Başkanı Erarslan Bal, referandumdan defalarca kaçan T. Maden-İş'in, Alibeyköy ve Demir Döküm'de yeni kargaşalıklar çıkarmak amacında olduğunu, ancak buna izin vermeyeceklerini belirtti ve şunları söyledi:

"Son derece uyanık ve hassas olan Demir Döküm işçisi oynanmak istenen oyunların farkındadır. Gözü kulağı ve bütün dikkati şimdi yetki meselesinin üzerindedir. Kamuoyu Demir Döküm adını ve işçisini yakından tanır. Hiç bir kanunsuzluğa ve haksızlığa müsaade etmeyiz. İşçiyle işçinin özgür iradesiyle işçinin en doğal hakkı olan sendika seçme özgürlüğü ile oynanmamalıdır.

Sorunu sonuçlandırmak durumunda olan merciler, yasalar çerçevesinde kendi özgür vicdani kanaatleri doğrultusunda bir an önce kararlarını versinler. Huzursuzluk ve kargaşalık ortamı yaratmak isteyenlere zemin hazırlamasınlar."

Toplantıya katılan işçiler de artık beklemek istemediklerini ve bir arkadaşlarının katledilmesine yol açan T. Maden-İş'in bir daha hiç bir suretle Demir Döküm'e geri dönemeyeceğini söylediler. İşçiler basının da konunun bir an önce çözümü için yardımcı olmasını istediler.

MHP, Spiegel...

(Baştarafı 1. sayfada)

esnaf ve iş sahiplerinden para toplandığı yolunda Parti Genel Merkezine yapılan şikayetler konusunda dün parti teşkilatına bir genelge yayınladı.

MHP Genel Başkanı Türkeş genelgesinde, "Yalnızca MHP Genel Merkezi tarafından bastırılan ve üzerinde MHP Genel İdare Kurulu adı ve mühürü bulunan makbuzlarla bağış kabul edilmesini" istedi.

MHP'ye yardım etmek isteyen kişilerden ancak makbuz karşılığında para alınabileceğini ve MHP adına il ve ilçelerde parti başkanları ile muhasip kişilerin para kabul etmeyeceği bildirildi.

Ankara ve...

(Baştarafı 1. sayfada)

ANKARA'DA ÜÇ CESET

Siteler Kırıkkale sokak. İtfaiye Grup Müdürlüğü arkasında bir otomobil içinde bulunan üçüncü cesedin kimliği belirlenemedi. Yetkililer ceset üzerinde çok sayıda kurşun yarası olduğunu ve kimliğini belirleme çalışmalarının sürdürüldüğünü belirttiler.

İSTANBUL'DAKİ CESET

İstanbul Fikirtepe semtinde de dün erken saatlerde tabanca ile öldürülmüş bir erkek cesedi bulundu. Fikirtepe Yumurtacı Abdibey caddesi, Kaya sokakta bulunan cesedin Kaya Kılıç adındaki bir kahveciye ait olduğu bildirildi.

ESKİŞEHİRDE TARANAN KAHVE

Eskişehir'de önceki gece genellikle sol görüşlülerin devam ettiği belirtilen kahvehaneye yaylım ateşi açıldı. Kahvehaneyi taradıktan sonra otomobille kaçtıkları bildirilen teröristlerin açtığı ateş sonucu İbrahim Turnacılar ağır şekilde, Mehmet Coşkun, Tayyar Özkan, Mustafa Bayözen, Ethem Çakmak, Necmettin Uğurlu, Ahmet Demircioğlu, Nurettin Uğurlu, Kadir Güler ve Ali Özcan çeşitli yerlerinden yaralandılar.

Eskişehir Devlet Hastanesine kaldırılarak tedavi altına alınan yaralılardan İbrahim Turnacılar kurtarılamayarak öldü.

YOZGAT'TA

Emniyet yetkililerinden alınan bilgiye göre güvenlik kuvvetleri bir ihbar üzerine önceki gece saat 23.00 sıralarında Eskipazar semtindeki bir düğünde arama yapmak istediler. Bu sırada güvenlik kuvvetleri üzerine, henüz kimliği belirlenemeyen bir kişi tarafından ateş açıldı.

Açılan ateş sonucu yaralanan Komiser Halil Durmuş, Yozgat Devlet Hastanesine kaldırılarak tedavi altına alındı. Güvenlik kuvvetlerince daha sonra bu olay yerinde yapılan aramada, 6 adet tabanca, 15 mermi ve 48 adet boş mermi kovanı bulundu.

GAZİANTEP'DE

Anadolu Basın Birliği Gaziantep Şube Başkanı, Ekspres gazetesi sahibi ve Güneydoğu Tarım Satış Kooperatifleri Birliği Hukuk Müşaviri Avukat Mehmet Çelik dün sabah saat 08.00 sıralarında yazıhanesine gelirken henüz kimlikleri belirlenemeyen motosikletli 2 kişinin tabancalı saldırısına uğrayarak ağır yaralandı. Yaralı avukat, Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi beyin cerrahi servisinde tedavi altına alındı.

KARAMAN CEZAEVİ'NDE

Karaman cezaevindeki hükümlü ve tutuklular arasında çıkan kavgada 9 kişi yaralandı. Güvenlik kuvvetlerince kısa sürede bastırılan olayda yaralanan 5 hükümlü ile 4 tutuklu, Karaman Devlet Hastanesinde tedavi altına alındılar. Cezaevinde kavganın tamamen yatıştırıldığı ve durumun sakin olduğu bildirildi.

Konya'nın Seydişehir İlçesi Ticaret Lisesi önünde Mustafa Vural adlı genç, Lokman Altıntaş adlı bir kişinin silahlı saldırısı sonucu ağır yaralandı.

Ereğil-Türkmenköyü karayolunda da Ömer Doğan adlı bir kişi bir arabadan açılan ateşten yara almadan kurtulabildi. Karapınar hali içinde de Vahit Ulaşan adlı bir kişi, Dede Şahin ile Mustafa Yolaşan adlı kişileri bıçakla yaraladı. Vahit Ulaşan yakalandı.

İSTANBUL'DA

Kocamustafapaşa Marmara Caddesindeki Oktay Çalışkan'a ait elektrikçi dükkanı önceki akşam saat 19.00 sıralarında silahlı üç kişi tarafından tarandı. Olay sırasında dükkanda bulunan Oktay Çalışkan ağır yaralanarak, Cerrahpaşa Hastanesine kaldırılarak ameliyata alındı. Saldırganlar 34 PR 459 plakalı BMW marka bir otomobile binerek kaçtılar.

Öte yandan emniyet yetkililerinin açıklamasına göre, olayda kullanılan oto aynı sabah saatlerinde silahlı üç kişi tarafından gaspedilmişti. Daha sonra çalıntı oto Aksaray'da bulundu. Yapılan arama sonunda otoda 25 adet 7.65 çapında mermi ve üç adet şarjör bulundu.

Kocasinan'da güvenlik kuvvetleriyle silahlı çatışmaya giren teröristlerden ikisi yakalandı. Birinin yaralı olduğu belirlenen militanların üzerinde 2 tabanca ve Dev-Sol adına düzenlenmiş makbuzlar çıktı.

İstanbul Emniyet Müdürlüğü yetkililerinden alınan bilgiye göre, bugün saat 14.30 sıralarında Kocasinan Yeni Bosna, Maslak Çeşme'de arama yapan sıkıyönetim güvenlik kuvvetlerine bir grup tarafından ateş açıldı. Güvenlik kuvvetlerinin de karşı ateş açması sonucu, saldırganlardan Hasan Özcan ile Orhan Paye yakalandı.

Yakalanan iki saldırganın üzerinde birer tabanca ile Dev-Sol adlı yasadışı örgüt adına düzenlenmiş bağış makbuzu çıktığını kaydeden yetkililer, çatışma sırasında teröristlerden Orhan Paye'nin hafif yaralandığını belirttiler.

ANKARA'DA

ODTÜ'de bekçilik yapan Hasan Kara dün sabah saat 7.00 sularında kafasından kurşunlanmış olarak ölü bulundu. Ankara Dikmen Malazgirt mahallesi 340 nolu evin önünde bulunan Hasan Kara'nın üzerinden beylik tabancasının alındığı ve çevrede 7.65 lik çok sayıda kovan bulunduğu bildirildi.

Sitelerde de itfaiye yanında bir ceset bulundu. Cesedin kimliğinin henüz belirlenemediği öğrenildi.

Önceki gece Ankara Altındağ semtinde oturmakta olan Ali İhsan Şimşek adlı şahsın evine komandolar bomba attılar. Atılan bomba sonucu evde hasar meydana geldi.

Tuzluçayır Kartaltepe Mahallesinde evleri MHP'liler tarafından yıkılan aileler, Kartaltepe Karakolunun saldırganları koruduğunu belirttiler. CHP Genel Merkezini ziyaret eden aileler, eşlerinin pazar günü gözaltına alındığını ve hâlâ serbest bırakılmadığını söylediler. Aileler eşlerinin gözaltına alınmasından sonra 60 kadar faşistin kendilerine saldırdıklarını da sözlerine eklediler.

MAMAK'TAN 698 TUTUKLU İKİ İDAM HÜKÜMLÜSÜNÜN CEZALARININ KALDIRILMASINI İSTEDİ

Mamak Askeri Cezaevinde halen tutuklu bulunan 698 tutuklu Necdet Adalı ve Kemal Ergin hakkında Sıkıyönetim Mahkemesince verilen idam cezalarının kaldırılmasını istedi.

BURSA'DA

Bursa'da iki ayrı olayda 2 kişi yaralandı. İnegöl'de meydana gelen ilk olayda İnegöl Lisesi öğrencilerinden Durmuş Güngör, Artvin Kültür Derneği önünde saat 23.30 sıralarında kimliği belirsiz bir kişinin açtığı tabanca ateşi sonucu ağır bir şekilde yaralandı. Öte yandan Bursa'da Gülbahçe mahallesindeki evine gitmekte olan 23 yaşındaki şoför muavini İsmail Hakkı Kılıç da kimliği belirsiz silahlı bir kişinin saldırısına uğradı.

Milli Eğitim...

(Baştarafı 3. sayfada)

yüksek notlarla geçirilirken, diğer öğrenciler sınıfta bırakılmıştı.

Öğrenciler bu şartlar altında öğrenim yapamayacakları için nakillerini istediler. Okul idaresinin nakilleri vermek istememesi üzerine, öğrenciler nakil belgelerini Sıkıyönetim aracılığıyla aldırdılar.

Öğrenciler kayıtlarının yapılmasını, Bakanlığın ve Gazi Eğitim Müdürlüğünün resmi bir açıklama yapmasını, Sıkıyönetimin kendilerine sahip çıkmasını istiyorlar. Sokakta kaldıklarından bir kahvede oturduklarını, ancak kahvede bulunan arkadaşlarının gözaltına alındığını belirterek, arkadaşlarının serbest bırakılmasını istiyorlar.

DGBF'NİN AÇIKLAMASI

Devrimci Gençlik Birlikleri Federasyonu, Gaziantep'ten gelen 1000 kadar öğrencinin Gazi Eğitim Enstitüsüne kayıtlarının yapılmasını istedi. Gaziantep'ten gelen öğrencilerin nakil yapmak zorunda olduklarını belirten DGBF, açıklamasında şu görüşlere yer verdi:

"1000' den fazla öğrenci açıkta kalmak tehlikesiyle karşı karşıya gelmiştir. Gerek Bakanlık gerekse okul idaresi, konuya ilişkin resmi bir açıklama yapmamışlardır. Binlerce öğrencinin geleceğiyle oynamaya kimsenin hakkı yoktur. Öğrenciler mağdur durumda ve ortada bırakılmışlardır. Kayıtlarını yaptırmak ve sınavlara girmek bu öğrencilerin yasal haklarıdır."

Sıkıyönetim Komutanlığının öğrencilerin sorunlarıyla yakından ilgilenmesini isteyen DGBF bütün öğrencileri yasal haklarını almak için olanakları sonuna kadar zorlayarak ve yanlış eylemlerden kaçınarak mücadele etmeye çağırdı.

İşçilerin sesine kulak verin!

(Baştarafı 3. sayfada)

ce çözülmesi. Aslında kendileri bunu özgür iradeleriyle çoktan çözmüşler. Hangi sendikayı seçtiklerini defalarca kanıtlamışlar. Ama bürokrasinin -o insanı yiyip bitiren- çarkları bir türlü düzgün işlemiyor. Yetki dosyası bu çarklar arasında yuvarlanıp duruyor. İşçiler, bu saçmalık bir an önce bitsin diyorlar. Bitsin ki bir an önce toplusözleşme de imzalanabilsin, üç yıl önceki ücretlerle ev bakmak, çoluk çocuk beslemek gibi akıl dışı bir durum da biraz olsun düzeltilebilsin!

Siz hiç ortalama beş-altı bin lirayla sekiz-on nüfusa bakmak zorunda kaldınız mı? Ve böyle bir duruma bir-iki yıl lüzumsuz yere katlanmaya zorlandınız mı? Kan ve ter dökerek, binbir fedakarlıkla elde ettiğiniz bir hakkınızın alavera dalavera ile bir türlü teslim edilmeyişi durumu ile karşılaştınız mı? İşte işçiler bu oyuna bir son verilsin diyorlar ve haklı olarak ekliyorlar: "Sabrın da bir sınırı olur!"

Yetkililer, ilgililer, bugüne kadar ilgisiz kalanlar!

Ortada açık bir haksızlık var. Binlerce emekçi ailesini ilgilendiren bir sorun duruyor, lütfen ilgilenin!

Sayın basınımız

"Haber değeri yok" demeyin. Bir olayın "haber değeri" olması için illa vur kır olması, adam ölmesi, kan dökülmesi mi gerekir? Ya da Bülent Ersoy'un göğüslerinin gözükmesi mi haberdir? Binlerce işçinin kafasını yüreğini her an meşgul eden onların ailelerinin ve çevrelerinin zihninde saniyesi saniyesine yaşayan sorunlar haksızlıklar...

İşte asıl bunlar haberdir.

İşçinin sesine kulak verin!

Adana'da...

Sasa işçilerinin, iki işçinin çıkışının verilmesiyle başlattıkları direnişi desteklemek amacıyla Bossa-I, Bossa-II, Teksa ve Mensa Fabrikalarında çalışan işçilerin de katılmasıyla direnişler 6. gününde sürüyor. Bossa I'de 3500, Bossa II'de 600, Teksa'da 1500, Mensa'da 1000 ve Sasa'da 2200 işçinin katıldığı direnişler sırasında fabrikalarda üretim olmamasından doğan zarar dışında herhangi bir zarar yok. Sasa fabrikası işçileri tanklarda bulunan DMT adlı kimyevi maddenin donmaması için gayret sarfediyorlar. Bu arada Sasa'da 18 işçinin çıkarıldığı bildiriliyor.

DÜZELTME

8.9.1980 tarihli gazetede çıkan DGB Başkanı Bekir Bora yanlış çıkmıştır. Düzeltir özür dileriz. Bekir Bora DGB Yönetim Kurulu üyesi ve Siyasal Bilgiler Fakültesi öğrencisidir.

Rusya'nın Afganistan'ı...

(Baştarafı 2. sayfada)

tıştırmacıları uyandırmakta, yumuşamacıları sertleştirmekte, kararsızları mücadeleye çekmekte, saldırganlığa ve Rusya'ya karşı olanları direnmeye zorlamaktadır. Artık bir Münih Komplosu* tezgahlanamaz. Artık bir "Yakındoğu Münihi" (2) yaratılamaz. Tarih tekerrür değildir ve dünya yerinde saymamaktadır.

Rusya Almanya'ya göre zor durumdadır. Çünkü İspanya'da birleşemeyen Cumhuriyetçiler (3), Afganistan'da yerini birleşen "Mücahit"lere bırakmaktadır. Gazeteler sık sık Afgan halkının mücadele örgütlerinin birlikte savaşma isteklerinin haberlerini vermektedir. Afgan halkı, dünya halklarının ve İspanya halkının mücadele tecrübesi üzerinde savaşmaktadır.

Afganistan mücadeleci bir ülkedir. Afgan halkı savaşçı bir millettir. Emperyalizme karşı ilk mücadele bayrağı açan halklardandır. Afgan halkının yüzyılın başlarında Emanullah Han önderliğinde İngiliz emperyalizmine karşı verdiği mücadele, Marksist klasiklerde devrimciliğin ölçüsünün emperyalizme karşı tutum olduğunun örneği olarak yer almıştır. (4)

Ve bugün Afgan savaşçıları, tıpkı Madrid duvarları önünde Katalonya'da, Asturya madenlerinde savaşmış Cumhuriyetçiler gibi, sadece Afganistan'ın özgürlük ve bağımsızlığını değil, onunla birlikte, "bütün halkların demokratik kazançlarını ve ... savaş kundakçısına karşı barış davasını savunuyorlar."

İster gelişmiş kapitalist, ister Üçüncü Dünya ülkeleri olsun, bütün ülkelerin durumları ve gelecekleri, Afgan halkının sosyal-emperyalizme karşı verdiği mücadelenin sonucuna bağlıdır. İşgali kendi ülkesinde görmek istemeyen herkes Afganistan'ın mücadelesiyle yakından ilgili olmak zorundadır.

Bugün savaşın geciktirilmesi için mücadele özü itibariyle devrimci bir mücadeledir ve bu mücadele ancak Sovyet saldırganlığına karşı yürütülebilir. Barışı korumak, savaşı ertelemek sosyal-emperyalizmin öncelikle Afganistan ve Kamboçya'da geriletilmesine bağlıdır. Saldırgan Rusya, bütün insanlığın istilacılığa göz yummayacağını görmeli ve halkların yeni bir dünya savaşı çıkartmak isteyenlere bütün gücüyle direneceğini şimdiden hissetmelidir.

Dimitrov, İspanya saldırısıyla ilgili olarak Hitler faşizmi için şöyle demişti:

"... saldırganın cezasız kalması savaş tehlikesini artırmaktadır. Mali ve iktisadi tedbirler faşist saldırgana karşı ne kadar kararlılıkla uygulanırsa, Alman faşizminin savaşı başlatma cesareti o derece kırılır." (5)

Bu sözler bugün Rusya için aynen geçerlidir.

Sosyal-emperyalizmin izlediği saldırgan politika, yayılmacılığın sonucu olan Afganistan işgali, Vietnam aracılığıyla uyguladığı Kamboçya işgali, Çin Halk Cumhuriyetindeki provokasyonı eylemleri ve diğer yayılmacı müdahaleler kınanmalı ve Brejnev'in saldırgan Sovyetler Birliği cezalandırılmalıdır.

Rusya'nın saldırganlığı ve müdahaleleri, sadece dünya halklarını değil, aynı zamanda Sovyet halkının da felaketlere sürüklenmesi demektir.

Stalin'in 1936'da İspanya'daki mücadele için söyledikleri Afganistan'la ilgili olarak bugün aynen geçerlidir:

Afganistan'ın (İspanya'nın) emperyalist istilacılardan kurtuluşu, Afganların "(İspanyolların) özel bir meselesi değil, bütün insanlığın ortak davasıdır". (6)

NOTLAR

1. Münih komplosu, 1938 Eylülünde İngiltere, Fransa, Almanya ve İtalya'nın Münih'te yaptıkları anlaşmaya verilen addır. Buna göre İngiltere ve Fransa, Almanya'nın Sovyetler Birliği'ne saldırmasına karşılık Çekoslovakya'yı Hitler'e bırakacaklardı.
2. 1938-1939'da ABD-İngiltere, Çin'i feda ederek Japonya ile uzlaşmaya çalıştı. Bu çabalara Münih komplosuna benzerliğinden dolayı Uzakdoğu Münih'i adı verilmişti.
3. Halk Cephesi içinde ortaya çıkan bölünmeler, Cumhuriyetçilerin yenilgi sebeplerinden biriydi.
4. Bkz. J.V.Stalin, Leninizmin İlkeleri, Sol yayınları, 1. baskı, s. 72-73.
5. G. Dimitrov, Faşizme ve Savaşa Karşı Birleşik Cephe, Aydınlık yayınları, 1. baskı, s.200.
6. J.V.Stalin, İKP Merkez Komitesine cevap telgrafı.

cemal süreya

PACAL

Resim sanatı ve yazarlar

Resim sanatının gelişiminde yazarların, özellikle de şairlerin büyük katkıları olmuştur. Diderot'dan, Baudelaire'den beri akıp gelen yüz yılı aşkın süre içinde bu katkıların daha da büyüdüğünü görüyoruz. Ressamlar, yaptıkları çıkışlarda yayımlanmış eleştirilerden, denemelerden, teorik yazılardan, şiirden, sanat gösterilerinden, hatta hicivlerden büyük ölçüde yararlanmışlardır. O yazılar, o denemeler, o şiirler, o gösteriler doğrudan doğruya resme ilişkin olmasa bile, ressamları etkilemiştir. Hatta diyebiliriz ki, resmin büyük çıkışları, hemen her zaman, yazarlarla ressamlar arasındaki yakınlığın sıkı olduğu dönemlere rastlamakta.Ayrıca edebiyat çıkışları yeni resim çıkışlarına da yol açmakta.

Zola'yı alalım. Zola, Dreyfus'u savunurken, bir yandan da Manet'yi savunmaktaydı. Adı "tarihin sorgu yargıcı"na çıkmış, yeni bir gerçekçilik anlayışı getirmiş bir yazarın izlenimciliği savunması çok ilginç bir olay. Zola'nın en çok savunduğu ve tutundurmak için çalıştığı ustalardan biri de Cezann'dır. Ne var ki Zola bir süre sonra onunla bozuşacak, adını hiç anmamağa baslavacaktır.

Baudelaire de, Delacroix ve Courbet ile yakından ilgileniyordu. Bu ikisinin resmiyle Baudelaire'in şiiri arasında koşutluklar arayan kişinin ilginç sonuçlara varacağı sanısındayım. Hele Courbet'nin bazı çalışmalarında (Uyuyan Kadınlar gibi) Baudelaire etkisi açıkça görülüyor.

Mallarme'nin evine dadanmış ressamlarda onun konuşmalarının bile etkisini bulan yazarlar var.

Apollinaire de, Gümrükçü Rousseau'yu sürekli olarak ileri sürmüştür yazılarında. Onun gazete yazılarını bir araya getiren bir kitap basıldıydı on yıl kadar önce. Dikkat ettim, kitabın büyük bölümünde Apollinaire durmadan Rousseau'yu anlatmağa çalışıyor. Ayrıca etkilemiş de Rousseau'yu. Alfred Jarry için de aynı şeyi söyleyeceğim. Etkilemiş onun resmini. Kübistler? Onlar da Apollinaire'den ve Jarry'den etkilenmiş, esinlenmiş değiller mi? Kübizm sadece Picasso Braque'ın fırçalarından mı doğuverdi? Şair ve matematikçi dostların bu akımdaki payları unutulabilir mi?

Dadacı resim üstünde Dadacı şairlerin (sözgelimi Tzara'nın) etkilerini yadsıyabilir miyiz? Ya gerçeküstü resimde gerçeküstü şiirin etkileri?

Dante acaba Giotto'nun çalışmalarını izlemiş miydi? Rembrant acaba hangi kitapları merakla okuyordu?

Resim eleştirmenlerinin en büyüklerinin şairler arasından çıktığını unutmayalım. Baudelaire bugün en büyük sanat eleştirmeni olarak anılıyor. Fransa'da toplumcu gerçekçi resmin yaygınlaşmasında Aragon'un büyük katkıları olmuştur. Günümüzde, Batı ülkelerinde açılan her sergi için filozoflar bile sunu yazıları yazmakta.

Ülkemizde böyle bir yazar-ressam yakınlığı var sayılmaz. Daha doğrusu bu yakınlığın giderek azaldığını söyleyebiliriz. Bir Balaban üstündeki Nazım eğitimini düşünelim. Dino ile Nazım ilişkisini düşünelim. Nazım, büyük şiirsel çıkışıyla resme de yeni bir hava getirmişti. Garip şiirinin sıçrama yıllarında şairlerle ressamlar arasında tam bir içli dışlılık vardı. Günümüzde ise şairlerle ressamlar aynı içki masasında oturuyorlar, aynı otobüse biniyorlar, ama birbirlerinin sanatlarıyla tam anlamıyla ilgilenmiyorlar. Birkaç sanat eleştirmeni dışında, resim üstüne yazan kimse yok gibi. Şiirimizi, öykümüzü izleyip onları resmine de sindirmek isteyen ressama da pek rastlamıyoruz. Eski "arkadaş" ressamın son örneği de Orhan Peker'le birlikte yitip gitti mi yoksa? "Arkadaş" şair ise azaldı durdu. Ferit Edgü'den başka hangi yazarımız var bugün resim üstüne düşünen?

Şairler, yazarlar resim sanatıyla ilgilenmeyince, birtakım psödö-yazar tipler türedi. Ad da vereyim isterseniz: Gültekin Elibal. Onun gibilerinin resme ne katkısı olur, yazıya ne katkısı olur?

Yazarların, özellikle de yaratıcıların resim sanatıyla ilgilerini kesmeleri, eksiltmeleri, bu sanatta coşku ve çıkış noksanlığına yol açıyor. Böyle diyorum.

Pascal'ın usları durduran, kurnazca örülmüş bir kanıtı var

ABDULLAH RIZA ERGÜVEN
Stockholm Üniversitesi Öğretim Görevlisi

Yeni düşünü (felsefe) için, kendini Yenidenuyanış sanatından üstün sayan, eskiçağı yansılamayan ve fakat iyileştiren bir yeni şiir sanatı doğuyordu: Yöntemsel, biçimsel kurallara gö... yazılıp düşünülen! Yapıtlarında bu kurallara saygı gösteren ilk uscuydu Descartes. Öğretisini yansıtan yeni yapıtının adı Düşünme Sanatı (L'Art de Penser)'ydi.Bu düşünüye uyan bir şiir yazdı Boileau da:

Aimez donc la raison. Que toujours vos écris
Empruntent d'elle seule et leur lustre et leur prix

Rien n'est beau que le vrai, le vrai seul aimable.

İsveç Kraliçesi Kristina (1692-1689) bilim düşünü ve sanata tutkundu Stockholm'a çağırdı Descartes'i (1649). Bu ünlü düşünür "Sevi Üzerine", "En yüksek iyi üstüne" konuşmalarıyla daha önceden Kraliçe Kristina'nın ilgisini çekmişti. "Touraines'in bahçelerinden, kayalar, buzlar arasında yaşıyan ayılar ülkesine" geldi. Sabahın saat beşinde Descartes, Kraliçe'nin kitaplık odasında bulunmak ve kendisinin başkan olacağı bir "Bilim Akademisi" nin tasarılarını düzenleyeceklerdi. Çok geçmeden üşütüp sayrılandı ve 11 Şubat 1650'de öldü. Onaltı yıl sonra da külü Cenova'ya taşındı.

Mezar taşına şöyle yazıldı: "Descartes, doğanın gizlerini matematik yasalara uygulayıp doğanın ve matematiğin gizlerini aynı anahtarla açmayı göze almıştı".

XVII.yüzyılın dinci bilgini Blaise Pascal (1623-1662), Tanrının varlığıyla tinin sonsuzluğunu kanıtlayamayacağımızı usun bizi kuşkuya götürerek yarı yolda bırakacağını, ancak dinsel duygularla Tanrıyı bulabileceğimizi söyler. Yüreğin de, usun da bilmediği kanıtlar var Pascal'a göre.

Pascal'ın usları durduran, kurnazca örülmüş bir kanıtı var: Pascal kanıtı. Fransızca Pari de Pascal diye ün salmış! Bize kalırsa Tanrıyı kandırma bir çeşit! Şöyle diyor Pascal:"...Tanrı'nın varlığını ya da yokluğunu seçmekte özgürsünüz. Tanrının varolduğu bahsine girişirseniz, kazanınca hem dünyayı hem ahreti kazanmış olacaksınız. Kaybedince de hiç bir şey yitirmiş olmayacaksınız. Bu bahse girişmek her bakımdan çıkarınızadır. Kaldı ki bir sonsuzluk kazanmak için bir sonluluk kaybedilebilir, siz ki onu bile kaybetmeyeceksiniz".(1)

Jacques Prévert oku doğrusuna bir ozan! Bir şiiri var Pascal üstüne, iki dizecik:

Un certain Blaise Pascal
etc... etc..

Bizim çeviriciler (adını anımsayamadım) daha bir iyi koymuş taşı gediğine, bilinçli ya da bilinçsiz:

Blaise Pascal adında biri
Tatara titiri..

Matematikçi, fizikçi, gökbilimci Christian Huygens (1629-1695), Saturn halkasını (1655), Merihin dönüşünü ve Orion bulutsusunu (1656) ortaya çıkardı. Güneşin bir yıldız olduğunu ilk söyleyen odur.

Düşsel yapıtları bile var bu ünlü bilginin: Gökkatlarına Coşkulu Yolculuk (1651). Evrenin derinliğine uzanan bir yolculuk! Sirius'un çevresinde dolaşan bir Ay görür...

Otuz yıl savaşlarının(din savaşları), bütün Avrupa'yı altüst ettiği yılda doğdu Baruch Spinoza (1632-1677). İnquisition'un kıyımı bütün Avrupa'da etkisini gösteriyordu. Spinoza'nın aylesi Portekiz'den serbest bir kent olan Amsterdam'a geldi. Doğru, iyi bir insanın bütün özelliklerini taşıyordu Spinoza. Geleneksel dine pek bağlı değildi. Buysa bağlı bulunduğu Yahudi dinini yaralıyordu. Arada sırada Sinagoga gitmek üzere ayda bin altın aylık bağlanacağına söz verdiler. Varsıllığı (zenginlik) değil gerçeği aradığını söyledi Spinoza! Bir akşam, kılıcıyla paramparça etmek isteyen bir bağnazın saldırısına uğradı. Daha sonra bir anı olarak saklayacağı paltosu delik deşik oldu. Kendisine bir şey olmadı. Kısaca, adının bile yeryüzünden silinmesini dileyerek adamcağızı kargışladılar (lanetlediler). Bu da ırgalamadı Spinoza'yı. Düşünü (felsefe) gerçeği arar, dinse bağnazlık yetiştirmek ister, dedi. Önce Leiden yakınındaki bir köye göçtü. Yalnız ve tek başına orada gittikçe olgunlaşıyordu. 1663'de Haag'a, Voorburg köyüne taşındı. Ölünceye değin orada kaldı.

"Tanrı ve doğa üstüne" adlı yapıtında, yeni zamandaki Hıristiyandan başka türlü düşünüyorum. Dış dünyanın değil ama, bütün şeylerin iç nedeni Tanrıdır

Nasıl bir dünyada yaşıyoruz? Bizi buraya kim koydu? Neden? Bu üç sorunu yanıtlayabilmek için Spinoza, şu üç sorunu incelemeye başladı: Evrenin yapılışı, Tanrının özü ve insanın yaşamı.

Evren sonsuzdur. Zaman bakımından ne başlangıcı vardır ve ne de sonu.. Evrenin kendisi evreni kapsamış, tam ve süreklidir. Evrende dünyaların sayıları da sonsuz. Bu sonsuz evrende, dünya ve gezegenler, yıldızlar ve Güneşlerin uyduları, gerçekte evrenin bilinmeyen bir köşesine savrulmuş birkaç kum tanesidir. Bizim evrenimiz, bu sonsuz bütünlük içinde minil bir atom gibidir. Evren sürekli olarak varolmaktadır (Mevlana: Durmadan değişim, XIII.yüzyıl; Bondi, Thomas, Gold: Sürekli Oluş, XX.yüzyıl). Bu varoluş, geçmişte ve şimdi olduğu gibi, gelecekte de olacaktır. Evrenle Tanrı birdir. Tanrı, evren bir ve aynı şeydir. Her birimiz ondan bir parçayız. Biz sanki [illegible] odasındaki küçük bir delikten denize ve göğe bakıyor gibiyiz. Tanrı, doğa demektir. Tanrı, subspecie aeternitatis, zamana bağlı olmayarak düşünülen evrenin kendisidir.

Doğa varolmak için kendisinden başka bir şeyi gereksemeyen şeydir. Zorunluk, doğanın özünde vardır. Doğa ne yapmışsa bu zorunluktan ötürü yapmıştır. Tanrı, bizim üstümüzde değil, içimizdedir. Tanrı, evrenin sonsuz töz, düşünce ve devimidir. O evrendir. Bütün varlıkların kaynağı, Natura naturans ya da Tanrı onun sonuçları olarak düşünülen varlıkların tümü Natura naturata, yani doğa.

Tanrı, düşmanlarımızın yalvarılarıyla bizi cezalandıran bir denetçi değildir. Bizler "kozmik makine" nin dişleriyiz. Bu makineyi devindiren buyrultu, sonsuz olan tanrısal ustur. Tanrısal us da, doğa yasasıdır. Ölüm bir olgudur, geçiş anıdır.

(1) Orhan Hançerlioğlu, Felsefe Ansiklopedisi, C.I, s.133, İst.1976.

Devlet Tiyatrolarının İstanbul'da oynayacağı oyunlar belirlendi

Devlet Tiyatroları oyuncularının yeni sezonda İstanbul'da oynayacağı oyunlar belirlendi. Devlet Tiyatroları Genel Müdür Sanat Yardımcısı Bozkurt Kuruç yaptığı açıklamada önümüzdeki sezon İstanbul'da, Necati Cumalı'nın, "Yaralı Geyik", Paul Zinde'nin "Kadife Çiçekleri", Dürrenmatt'ın "Strinberg Oyunu" ile Tarık Buğra'nın "Akümülatörlü Radyo" adlı eserlerinin oynanacağını açıkladı.

Kuruç ayrıca bir süreden beri onarım nedeniyle kapalı bulunan "Ankara Oda Deneme Tiyatrosu"nun da yeni dönemde hizmete açılacağını, bu sahnede de iki oyunun sunulacağını açıkladı.

AFAD Mersin yöresi konulu fotoğraflarını 6.Moda ve Tekstil Şenliğinde sergileyecek

Adana Fotoğraf Amatörleri Derneğinin (AFAD) 1979 yılında 5. Moda ve Tekstil Festivalindeki fotograf sergisinden bir köşe (Foto: AFAD)

ADANA (ÖZEL)

Adana Fotoğraf Amatörleri Derneği (AFAD) Mersin yöresi konulu fotoğraflarını 6. Moda ve Tekstil Şenliğinde sergileyecek.

Geçen yılki şenlikte dernek üyelerinin çektikleri karma konulu fotoğraflarını sergileyen AFAD bu yılki şenliğe tek konu ile katılıyor. Dernek üyesi 15 sanatçının bir yıl boyunca Mersin yöresinde çektikleri fotoğraflar 8-19 Ekim tarihleri arasında sergilenecek.

AFAD Başkanı Dr. Sina Coşkun, çalışmalar ile ilgili şunları söyledi:

"Bölgemizde fotoğraf sanatına ilginin çok olmasına karşılık amatör arkadaşlarımızın zevkle yaptıkları çalışmaları değerlendirememeleri bizi üzmektedir. Amacımız fotoğraf sanatı ile uğraşanları bir araya toplamak, fotoğraf konularında yardımcı olmaktır. Yöresel geziler düzenleyerek ortak bir çalışma içine girmektir.

Alman Dilbilimcileri Kongresi 6-11 Ekim tarihleri arasında toplanıyor

Ankara Alman Kültür Merkezi 1. Ulusal Germanistler Kongresi'nin 6-11 Ekim tarihleri arasında Ankara'da toplanacağını, İsviçre ve Avusturya'nın Ankara Büyükelçiliklerinin de destek ve katkıda bulunacaklarını açıkladı.

Ankara Alman Kültür Merkezi Müdürü Winterscheidt, Türkiye'de sayıları yüzü bulan Alman dilbilimcilerinden sekseninin kongreye katılacağını, Türkiye'deki yüksek öğrenim kurumları için tek tip bir eğitim programı için kongrede tartışacaklarını açıkladı.

Kongre düzenleyicileri, Alman dilinde yazan bir dizi çağdaş yazarın da bu kongre için Ankara'ya davet edildiğini, Elisabeth Plessen, Max Von Der Grün, Peter Bichsel (İsviçre) ve Alfred Kolleritsch'in (Avusturya) bu çağrıya olumlu yanıt verdiklerini açıkladılar.

Kongreye çağrılan yazarların eserlerinden bölümler okuyacakları yazınbilimci ve eleştirmen Hans Meyer'in başkanlığında Almanca yazın piyasasının güncel sorunlarının görüşüleceği bir açık oturuma katılacakları ve kongre üyeleriyle, eserlerinin eğitim programları içinde kullanılabilme olanaklarını tartışacakları bildirildi.

SPOR

Şampiyon Kulüpler ve Kupa Galiplerindeki temsilcilerimiz

Beşiktaş ve İTÜ, "Bağlarbaşı Salonunu biz genişletelim" diyorlar ama teşkilattan izin çıkmıyor

● Salon ekim ayına kadar genişletilmezse Avrupa Kupalarındaki temsilcilerimiz Bursa'da ya da her iki maçı yurt dışında oynamak zorunda kalacaklar.

İSTANBUL (ÖZEL)

Olacak şey değil!

Aydınlık'ın Bağlarbaşı salonunun genişletilmesi yolundaki kampanyası 27 Ağustos tarihli Beşiktaş'ın salon aradığına ilişkin yazısı ile başlamış, 3 Eylül tarihli Bölge Müdürü Şehirli'nin elinden geleni yapacağına ilişkin demeci ile devam etmişti. Fotograflarda konuya ilişkin küpürler görülüyor.

Olacak şey değil! Biri Şampiyon Kulüplerdeki temsilcimiz Beşiktaş, diğeri de Kupa Galiplerindeki temsilcimiz İTÜ. Her ikisi de, yeni yeni filizlenen genç sporumuz hentbolda Türkiye'nin adını duyurmak için çok şeyi üstleniyor ve hatta nizami ölçülerde salon olmadığı için mevcut bir salonun genişletilmesi işini de maddi konular dahil, üstleniyor ama bürokrasi çarkını katmerleştiren spor teşkilatından bir türlü izin çıkmıyor.

BÜROKRATİK KAFALAR

Türkiye şampiyonu Beşiktaş'ın Şube Kaptanı Firuz Drahşan, bürokratik düşüncelerin var olduğu kafalarla Türk sporunun gelişemeyeceğini vurgulayarak şöyle konuşuyor:

"Şunun şurasında hentbol faaliyete geçeli kaç yıl oldu. Bu kısa süreye rağmen az zamanda büyük mesafeler katettik. Türkiye şampiyonuyuz ve Türkiye'yi Avrupa'da temsil edecek olmanın heyecanını yaşıyoruz. Ama Şampiyon Kulüpler maçı oynayacak salon bulamıyoruz. Bunun için küçük bir rica ile Bağlarbaşı Spor Salonundaki tribünlerin ön sırasının kaldırılarak biraz da olsa salonun genişletilmesini istedik. Hatta bunun maddi yükü ne ise onu da karşılamaya hazır olduğumuzu söyledik. Bölge Müdürümüz önerimizle ilgilendi ama bir türlü izin çıkmıyor. Bürokrasi, bürokrasi, bürokrasi... Bıktık artık bürokrasiden. Önümüzdeki ay Avrupa Kupalarında maç oynayacağız. Maçtan sonra çıkacak izni ne yapalım?"

"YAP DERSİN YAPMAZLAR YAPALIM DERSİN YAPTIRMAZLAR"

Kupa Galiplerindeki temsilcimiz İTÜ'nün Şube Kaptanı Bedri Tellikurşun da oldukça dolu. "Olmaz böyle şey" diyor ve şöyle devam ediyor:

"Türk hentbolu Avrupa Kupalarındaki bu ilk yılında prestij mücadelesi verecek. Ama daha maça çıkmadan prestijimizi kaybediyoruz. Nedeni de nizami ölçülere uygun bir salonumuzun olmayışı. Eh o zaman biz de, mevcut salonlarımızdan birinin genişletilmesi iyi olur dedik ama kim yapacak? Baktık olacak gibi değil, izin verin her türlü harcaması bize ait olmak üzere biz genişletelim dedik yine olmadı. Herkes birbirinden izin alıyor. Yap dersin yapmazlar, yapalım dersin yaptırmazlar. Ne olacak bu işin sonu? İzin vermiş olsalardı bugüne kadar işi çoktan bitirmiştik."

Teşkilat "evet" dese Bağlarbaşı Salonunun iki metre genişletilmesi ve ölçülerin yetersizliği nedeni ile tehlike saçan salon içi unsurların tehlikesiz hale getirilmesi için her türlü masrafı üstlenecekler ama izin çıkmıyor.

YUSUF ŞEHİRLİ NE DİYOR?

Bu konudaki şikayetleri İstanbul Bölge Müdürü Yusuf Şehirli şöyle cevaplıyor:

"Evet, her iki kulübe de elimden geleni yapacağıma söz verdim. Ama bürokrasi elimi kolumu bağlıyor. Salondaki gerekli değişikliği yapabilmek için Ankara'dan Tesisler Dairesinden onay çıkması gerekiyor. Biz yazımızı yazdık, sonucunu beklemekten başka çaremiz yok. İnşallah yazımıza kısa zamanda cevap alırız da hentbolün gelişimi için üzerimize düşen önemli bir görevi yerine getiririz."

İşte böyle diyorlar ilgililer ve bekliyorlar. Cevap çıkmazsa Beşiktaş da, İTÜ de bu defa maçlarını oynayabilmek için Bursa Bölge Müdürlüğünden izin isteyecekler. Oradan da izin çıkmazsa her iki maçı da yurt dışında oynamak zorunda kalacaklar. Böylelikle hem daha ilk turda elenmeyi başından kabullenmiş olacağız, hem de Türk seyircisi yabancı takım izleyememiş olacak.

SEDAT ÜRETEN

Elbet konuşacak

Birch susuyor. Konuşacağı zamanı beklediği için mi, yoksa çaresizlikten mi? Bence çaresizliği üzerinden atarsa zamanı gelince konuşmayı düşünüyor.

Güngör'ü yolcu ettiler, Fatih'e de sahanın dışını gösterdiler. Disiplini sağlamak uğruna. Hadi Güngör'ü yeniden çağırmayı belki kendilerine yediremezler ama Fatih'i yeniden kadrova davet edip sarı-kırmızılı formayı giydirdiler. Böylelikle Birch, düşündüğü operasyonu yarıda kesmiş olmadı mı?

Gençleştirme hareketi sonucu flaş isimlerin bulunmadığı ilerisi için ümit vadedebilecek bir kadro var elinde. Başladığı operasyonu sürdürüp flaş isimlerin yer almadığı kadroyu ileri dönük programlarla bir sonraki sezon için hazırlasa hem Galatasaray'a hem de Türk futboluna daha büyük katkılarda bulunmuş olmaz mı? Yanılmıyorsak, bir zamanlar elinde kronometre ile futbolcularına yüz metreyi 11 saniyede koşturan Birch bunu yapabilecek kıymette bir çalıştırıcı. Ama hesaplarını bir yıl sonrası için yaptığını belirterek,

– Bu yıl bir şey beklemeyin, demek üç büyüklerden biri için o kadar güç ki.

– Belki de Birch bunun için susuyor.

Plaka bulunmadığı için Türkiye Trap-Steet Atıcılık Birinciliği ertelendi

KONYA

Atıcılık ve Avcılık Federasyonunun faaliyet programında yer alan Türkiye Trap-Skeet Birinciliği plaka bulunamadığı için ileri bir tarihe ertelendi.

Yetkililerden alınan bilgiye göre, federasyon plaka yapımı için özel bir firmaya teklif verdi ancak sözkonusu firma plakaları zamanında teslim edemedi. Şampiyonanın tarihi önümüzdeki günlerde belirlenecek ve federasyon tarafından açıklanacak.

Balkan Basketbol Şampiyonası bugün başlıyor

Basketbol takımımız Şampiyonada Yugoslavya, Bulgaristan ve Yunanistan'la karşılaşacak.

CLUJ

Balkan Basketbol Şampiyonası Romanya'nın Cluj kentinde bugün yapılacak müsabakalar ile başlıyor. Basketbol Milli takımımız şampiyonada Yugoslavya, Bulgaristan ve Yunanistan gibi güçlü ekiplerle mücadele edecek. Milli takım antrenörü Mehmet Baturalp, kısa süreli hazırlıklar ve dış temas eksikliği nedeni ile bir şeyler vermeksizin Türk basketbolundan çok şeyler beklemenin haksızlık olduğunu söyledi. Basketbol milli takım kadrosunda şu sporcular bulunuyor: Efe, Necati, Melih (Eczacıbaşı), Doğan, Aytek, Serdar (Efes Pilsen), Erman (Beşiktaş), Turgay (Yenişehir İB.), Şadi (KSK), Cihangir (Tofaş SAS), Lütfü (DSİ Spor)...

Daha neler olacak

Bursaspor'a: 5-0 yenilen Beşiktaş için, kimi,

– Perişan olmuş, delik deşik olmuş, diyor. Kimi de.

– Kara Kartal'ın tüyleri döküldü, şeklinde konuşuyor.

Biz de belki cevap verir diye, Beşiktaş'a bu günleri gösteren Gazi Akınal'a soralım dedik:

– Ne oldu böyle Başkan?!...

ÇÖCE

Geçen hafta

Erol Şişko 5365 puanla Beşli-Onlu Türkiye Atletizm Şampiyonasında Dekatlon birincisi oldu

ANKARA

Beşli-Onlu Türkiye Atletizm Birinciliği Ankara Naili Moran Atletizm Sahasında yapıldı. Ankara, İstanbul, Antalya ve Kıbrıs bölgelerinden toplam beş atletin katıldığı yarışlar sonunda Erol Şişko 5356 puanla birinci olurken, İstanbul bölgesinden Mustafa Kahraman 4653 puanla ikinci, Antalya bölgesinden Muhammet Top da 3495 puanla üçüncü oldular. Genç erkekler kategorisinde ise Antalya bölgesinden Bekir Çetinkaya 4077 puanla birinciliği aldı.

GÖKHAN AKTAROĞLU 100 METRE GENÇ ERKEKLER TÜRKİYE YÜZME REKORU KIRDI

İSTANBUL

Türkiye Spor Yazarları Derneği Olimpik Havuzunda yapılan Birinci Küme Türkiye Kulüplerarası puanlı yüzme birinciliğinde 100 metreyi 0.56.51'de yüzen Gökhan Aktaroğlu yeni Türkiye Gençler Rekoru kırdı.

ÇİN'DEKİ ATICILIK YARIŞMASINDA DÜNYA REKORU KIRILDI

Çin'de yapılmakta olan Çin-ABD Atıcılık yarışmalarında Çinli atıcı Yu Jiping yürüyen hedef dalında 390 puanla Dünya Rekoru kırdı. 24 yaşındaki Çinli sporcu Yu Jiping, eski dünya şampiyonu İtalyan Giovanni Mezzani'yi üç puan geride bıraktı.

Aydınlık
Kurucusu ŞEFİK HÜSNÜ
Kuruluş yılı 1921
BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!

"Genel olarak konuşursak, Çin'in objektif gerçeğini kavrayanlar, Komünist Enternasyonal'deki Çin meseleleriyle ilgili yoldaşlar değil, biz Çinliler olduk. Kısacası, Komünist Enternasyonal'daki bu yoldaşların Çin toplumunu, Çin milletini ve Çin devrimini anlamadıklarını veya anlamakta tamamen başarısızlığa uğradıklarını söyleyebiliriz."

MEHMET HALİM SPATAR

Japonya'ya karşı direnme savaşından, devrim sonrasına

Çin Halk Devriminin üç önderi Mao Zedung, Çu Enlay ve Cu Deh, Japon Aleyhtarı Birleşik Cephenin kurulduğu dönemde.

1937 yılında Japon istilacıları bütün Çin'i işgal etmeye giriştiler. 13 Aralık 1936'da yurtsever güçlerin baskısı hatta zorlamasıyla Çan Kay-Şek, Çin Komünist Partisi ile omuz omuza Japonlara karşı savaşmak üzere anlaşmaya mecbur kaldı. 7 Temmuz 1937'de Japon orduları Pekin'e saldırdılar, daha sonra da Şanghay'ı işgal ettiler.

Savaş sekiz yıl sürdü. Bu arada Mao Zedung önderliğindeki Çin Komünist Partisi ve Çin halkı, dış yardım almadan, sırf kendi gücüne dayanarak üretimini geliştirdi, güçlüklerin üstesinden geldi, Çin'e saldıran istilacı Japon kuvvetlerine ve kukla ordularına karşı koydu. Sekizinci Yol Ordusunu, Yeni Dördüncü Orduyu, Japonya'ya Karşı Güney Çin Gerilla Birliklerini ve Japonya'ya karşı birçok üs alanını kurdu, geliştirdi ve güçlendirdi. 1937'de Komünistler, sadece Kuzeybatı'daki bir bölgede tutunabilmişlerdi. Bu bölgenin nüfusu bir buçuk milyon kadardı. Nisan 1945'te ise 95 milyon insanın yaşadığı geniş bölgelerde iktidarlarını kurmuşlardı. Üstelik bu başarılarını daha da geliştirdiler.

Halk Kurtuluş Savaşı (1946-1949)

ÇAN Kay-Şek barıştan yana gözüküyor, gerçekte iç savaşı hazırlıyordu. Başkan Mao, Çan Kay-Şek'in saldırılarını püskürtmek üzere mücadele planları hazırladı ve harekat hazırlıklarına girişti. O sıralarda birçoklarında Amerika'nın Çin'e müdahale edebileceği korkusu vardı. Bu korkuyla mücadele etmek için Mao Zedung "Bütün gericiler kağıttan kaplandır" sloganını öne sürdü. Çan Kay-Şek dört bir yanda iç savaşı başlatınca devrimci savaşa önderlik ederek Halk Kurtuluş Savaşını başarıya ulaştırdı. ABD'nin en geniş desteğine sahip olan Çan Kay-Şek gericilerini çok ağır bir yenilgiye uğrattı, bütün Çin'i kurtardı. 1 Ekim 1949'da Pekin'de saat tam 3'te, Tien An Men Meydanında toplanmış 300 bini aşkın bir insan kalabalığının önünde Mao Zedung Çin Halk Cumhuriyetinin kurulduğunu bütün dünyaya ilan etti.

Komintern, Stalin ve Çin Devrimi

KOMİNTERN Çin devrimini sürekli olarak yanlışı değerlendirdi. Mao Zedung, Yayınlanmamış Yazılar'da şu değerledirmeyi yapıyor: **"Genel olarak konuşursak, Çin'in objektif gerçeğini kavrayanlar, Komünist Enternasyonaldeki Çin meseleleriyle ilgili yoldaşlar değil, biz Çinliler olduk. Kısacası, Komünist Enternasyonal'daki bu yoldaşların Çin toplumunu, Çin milletini ve Çin devrimini anlamadıklarını veya anlamakta tamamen başarısızlığa uğradıklarını söyleyebiliriz. Bırakın yabancı yoldaşları, uzun zaman biz bile Çin'in objektif gerçeği hakkında berrak bir kavrayışa sahip değildik."** (s. 126)

Stalin de, Çin devrimini gerektiği gibi kavrayamadı. Daha çok Çan Kay-Şek'in başarılı olacağına inandı. Hatta İkinci Dünya Savaşı sırasında Harry Hopkins'le yaptığı bir görüşmede, Çin komünistlerini ciddiye almadığını bile söylemişti. Stalin'in yanlış değerlendirmesi bununla da kalmadı. Mao Zedung, savaşın asıl sahibinin Çin Komünist Partisi olduğunu, dolayısıyla da savaş sonunda Çin Komünist Partisinin söz hakkı bulunmasını istemişti. Oysa, Stalin, Japonların Çan Kay-Şek'e teslim olmalarının yerinde olduğunu bildirdi. Hatta Mançurya'dan Sovyet kuvvetleri çekildiği ve bu topraklar Çin'e iade edildiği zaman, bölgeyi olduğu gibi Guomindang temsilcilerine teslim ettiler. Savaş sonrasında Çan Kay-Şek'le Çin Komünist Partisinin ne olursa olsun anlaşması gerektiği yolunda ayak diredîler.

Stalin ve SBKP, ancak Çin Devrimi başarıya ulaştıktan sonra Çin Komünist Partisinin başarılarını bütün açıklığıyla görebildiler.

Devrim sonrası

1950 yılına kadar Çin'de halk iktidarı modern sanayinin yüzde seksenini oluşturan bürokrat sermayenin tümüne el koydu, onun sosyalist devlet işletmelerine dönüştürdü, büyük çapta toprak reformu hareketini gerçekleştirdi. Karşı-devrimcileri, özellikle de zengin köylülerin direnmelerini, yoksul ve orta köylülerin desteğiyle bastırdı. Bu sıralarda, Amerikan emperyalistleri tarafından kışkırtılan Kore savaşında Çin Gönüllü Birlikleri aracılığıyla önemli bir görev yaparak Amerikan emperyalistlerini durdurdu. Halk ekonomisi üç yıl içinde yeniden kuruldu. Demokratik halk diktatörlüğü Mao Zedung'un önderliğinde sağlamlaştı.

1951-1963 arasınta tapular imha edildi ve köylüler topraklarını ve üretim aletlerini birleştirerek ileri bir kooperatifleşmeyi başardılar. 1953'te burjuvazinin giriştiği saldırılar Üç Kötülüğe Karşı Savaş (yiyicilik, savurganlık ve kırtasiyecilikle savaş) ve Beş Kötülüğe Karşı Savaş (rüşvet, vergi kaçakçılığı, devlet malını kötüye kullanma, devlet ihalelerinde yolsuzluk, devletin iktisadi bilgilerini çalmakla savaş) hareketleri başarıldı. Bunun sonucunda sosyalizmi kurma ve gerçekleştirme dönemine geçildi. Bu dönemde sosyalist mülkiyet, yani devlet mülkiyeti ile emekçi kitlelerin ortak mülkiyeti ülke ekonomisinin temeli haline geldi. Bunun sonucunda, 1956'da Mao Zedung'un önderliğindeki Çin'de, kapitalist sanayi, ticaret ve el sanatlarının mülkiyet sistemi açısından sosyalist dönüşüm esas olarak tamamlandı.

Mao Zedung Yenan günlerinde

Mao Zedung'un bu dönemdeki (1957) önemli dünya ve ülke sorunlarını ele alan ünlü makalesi **Halk İçindeki Çelişmelerin Doğru Ele Alınması Üzerine**, bütün dünya devrimci hareketi tarafından dikkatle incelendi ve bilimsel sosyalizme önemli bir katkı olarak nitelendirildi.

Varılan hedefleri pekiştirmek ve daha büyük başarılar kazanmak için Mao Zedung 1958 baharında partinin çalışma tarzını düzeltmeyi amaç alan geniş bir kampanya açılmasını önerdi. Bu kampanya 8 Mayıs 1957'den 6 Haziran 1957'ye kadar devam etti. "Yüz Çiçek Açsın, Yüz Fikir Yarışsın!" şiarıyla sürdürülen bu kampanyada, gericiler tartışma ortamını kötüye kullanmak istediler. 1958'de Mao Zedung, **"Sosyalizmin inşasında var gücümüzle yüksek hedeflere yönelerek daha büyük, daha hızlı, daha iyi iktisadi sonuçlar elde etmek"** genel çizgisini tespit etti. Böylece Büyük İleri Atılım Hareketi başlatıldı.

Sovyet yardımlarının kesilmesi ve "zor yıllar"

1959 1962 yılları arasında çok zor günler yaşandı. 1958 yılında küçük, küçük birimlerin su kanalları, yol, baraj sanayi tesisleri, okullar ve hastaneler gibi, kendi başlarına altından kalkamayacakları kadar büyük çapta orta projeleri gerçekleştirmek üzere köyleri gruplar halinde birleştiren, tugaylar halinde örgütleyen komünler kuruldu. Gerek komünlere, gerekse Büyük İleri Atılım Hareketine önderlik eden parti kadroları, bu çalışmalar sırasında, aşırı gayretkeşlikler, acemilikler ve tecrübesizlikler yaptılar. Buna bir de, o zamana kadar görülmemiş kötü hava şartlarının aniden bastırması eklenince durum oldukça zorlaştı. Ama en kötüsü, Sovyetler Birliği'nin 1960 yılında, ağır sanayi ve kamu yatırımlarına ilişkin üç yüzden fazla projeyi durdurması, mukavelelerini feshederek danışmanlarını ve donanımlarıyla birlikte uzmanlarını çekmesi oldu. Sovyetler bununla kalmamış, yedek parçaları, hatta fabrika projelerini bile yanlarında götürmüşler, Çin'le bağlarını tümüyle koparmışlardı. Bu acil durumu karşılayabilmek için parti gereken önlemleri aldı ve gerekli düzeltmeleri yaptı: Komünlerin büyüklük ve kapsamı azaltıldı, temel sorumluluklardan bir bölümü köy üretim ekiplerine geri verildi. Ama bu boşluk gene de kolay kapatılamadı. Çin, 1958 yılı hasadında ulaşılan rakamlara, bir daha ancak 1964'de ulaşabildi. Bu dönemde verilmesi zorunlu olan tavizler, kentlerde oluşan "seçkinler" zümresi ile ittifak kurabilecek "zengin köylü" tipinde bir mülk sahibi sınıfın doğmasına fırsat verebilecek anlamdaydı. 1962 Eylülünde Partinin Sekizinci Merkez Komitesinin Onuncu Genel Toplantısında Mao Zedung şunları söylemişti:

"Sosyalist toplum oldukça uzun bir tarihi dönemi kapsar. Sosyalizm tarihi döneminde hâlâ sınıflar, sınıflar arasında çelişmeler ve sınıf mücadelesi vardır; sosyalist yolla kapitalist yol arasındaki mücadele vardır; kapitalizmin geri getirilmesi tehlikesi vardır. Bu mücadelenin uzun süreli ve karmaşık niteliğini kavramalıyız. Uyanıklığımızı artırmalıyız. Sosyalist eğitimi yürütmeliyiz. Sınıflar arasındaki çelişmeleri ve sınıf mücadelesini doğru olarak kavramalı, düşmanla bizim aramızdaki çelişmeleri halk içindeki çelişmelerden ayırmalı, bunları doğru olarak ele almalıyız. Aksi taktirde, bizim gibi sosyalist bir ülke zıddına dönüşür ve yozlaşır; kapitalizme geri dönüş başlar. Bu meseleyi sağlam bir şekilde kavramak ve Marksist-Leninist bir çizgiye sahip olmak için bundan böyle bu gerçeği kendimize her yıl, her ay ve her gün hatırlatmalıyız."

Mao Zedung Yenan'da 1943 Bahar Festivalinde

Mao Zedung bu durumu doğru olarak tahlil etti. 1962 yılından önce ordu içinde, daha sonra da komünlerde "Kapitalist olma eğilimindeki kendiliğindenci arzularla" mücadele etmek üzere Sosyalist Eğitim Hareketini başlatmıştı. 1963 yılında Mao Zedung şöyle diyordu: **"Sınıflar ve sınıf mücadelesi unutulursa çok sürmez, belki birkaç yıl, en fazla birkaç on yıl içinde ülke çapında geri dönüş kaçınılmaz olarak ortaya çıkar; hiç kuşkusuz, Marksist-Leninist parti revizyonist bir parti, faşist bir parti haline gelir ve bütün Çin'in rengi değişir. Yoldaşlar, lütfen düşünün. Bu ne kadar tehlikeli bir durum olur!"**

YARIN: Büyük Proleter Kültür Devrimi dönemi

Televizyonda Bugün

19.00 HABERLER

19.05 HEIDI

Sürekli filmin bugün yayınlanacak olan 37. bölümünde okuma ve yazmayı öğrenen Heidi, Peter'in ninesine kitap okur. Dedesi Heidi'nin okuma öğrenmesine sevinir.

19.30 LASSIE

19.55 SERÜVEN PEŞİNDE

20.30 HABERLER

21.20 YARIM YÜZYILDAN ÇIZGILER

21.30 IŞ IŞTIR

22.10 AŞK GEMISI

23.05 BIR KONSER

Günal Özhan'ın hazırladığı programda Çaykovski, Debussy ve Chopin'den noktürnler ve Reşit Erzin viyolensei, Özen Vesiroğlu ise piyano ile ekrana gelecek.

23.25 HABERLER

TV'de HABER YORUM MAGAZİN

Yeni dönem dizileri

Ekim ayında başlayacak yeni dönem dizileri açıklanmaya başlandı. Yerli yapımlardan pek haber yok yine ama bol bol yabancı diziyle programın doldurulacağını bildirebiliriz.

Pazartesi çocuklar için 17 bölümlük çizgi film "Monte Kristo Kontu" gösterilecek. Yine pazartesileri 6 bölümlük bir mini dizi var orijinal adı "Orient Ekspresi", yani "Şark Ekspresi".

Salı gunleri TV'de yabancı filmin yanı sıra yeni bir belgesel başlıyor. "Survival"

Çarşamba günleri çocuklar için bir macera dizisi "Thunder" başlıyor. Sanırız "Fırtına" adıyla gösterilecek.

Akşamları ise "..............................." adlı yeni bir dizi.

Perşembe daha önce bir bölümü tanıtmak için gösterilen "Beyaz Gölge" adlı ünlü bir beyzbol takımı etrafında toplumsal bir eleştiri getiren film gösterilecek.

Cuma çocuklar için karton film "Bir varmış bir yokmuş", akşamları ise San Fransisko Sokakları'nın yeni alınan bölümüyle birlikte yeni polisiye dizi "Rocford Files" dönerek yayınlanacak. Her cuma ya Téle Bale, ya tiyatro, sinema veya konser yayınına devam edilecek.

Cumartesi çocuklar için yeni dizi "Here's Boomer". Kaptan Onedin kaldığı yerden devam edecek. Ayrıca televizyonda Türk sineması cumartesi günleri yayınlanacak.

Pazar "Walt Duray" karton dizi, Tom ve Jerry karton dizinin yanı sıra "Küçük Ev" benzeri "Waltoons" adlı yeni dizi başlayacak. Dallas yeni dönemde de devam ediyor.

Bu diziler ilginizi çekmediyse Kökler'in ikinci bölümünün kasımda başlayacağını söyleyebiliriz.

Geçen yılın en ilgi toplayan dizisi Kökler'in ikinci bölümü kasım ayında gösterilmeye başlanacak.

Küçük Ev'in yerine "Waltoon'lar"

Çocuklar için macera dizisi "Thunder"

Horoz George

Yeni belgesel "Survival" hem çocukların hem de büyüklerin ilgisini çekebilecek yararlı bir yapım.

Beyaz Gölge. Bir bölümünün kamuoyu yoklaması amacıyla gösterildiği söylenen filmin çoktan satın alınmış olduğunu görüyoruz.

"Heart to Heart" Kalpten kalbe (sağda)